

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Απριλίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2082

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 1 Τροποποίηση του άρθρου 7 της υπ' αρ. 74/57/24-04-2018 (Β' 2670) απόφασης Συγκλήτου που αφορά την έγκριση ίδρυσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διατήρηση και Αποκατάσταση Χερσαίων Φυσικών Οικοσυστημάτων» του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.
- 2 Τροποποίηση του άρθρου 12 της υπ' αρ. 132/59/21-06-2018 (Β' 3318) απόφασης της Συγκλήτου που αφορά τον εσωτερικό Κανονισμό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής: Καινοτόμες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις σε Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα» του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. 39/10/07-03-2019, 10/36/08-10-2020 και 22/62/20-01-2022 αποφάσεις.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 22/107

(1)

Τροποποίηση του άρθρου 7 της υπ' αρ. 74/57/24-04-2018 (Β' 2670) απόφασης Συγκλήτου που αφορά την έγκριση ίδρυσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διατήρηση και Αποκατάσταση Χερσαίων Φυσικών Οικοσυστημάτων» του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, της Σχολής Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4957/2022

«Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

2. Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΔΔΚ/25927/2643/03-01-2023 διαπιστωτική πράξη Πρύτανη του Δ.Π.Θ. (Υ.Ο.Δ.Δ. 4), με την οποία διαπιστώνεται η εκλογή Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων του Δ.Π.Θ. με θητεία τεσσάρων (4) ετών η οποία λήγει την 31-8-2026.

3. Το ν.δ. 87/1973 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην» (Α' 159).

4. Τις διατάξεις του π.δ. 86/2013 «Συγχώνευση Τμημάτων, ίδρυση - συγκρότηση - ανασυγκρότηση Σχολών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης» (Α' 114).

5. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα Διπλώματος» (Α' 189).

6. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

7. Τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141) και ιδίως τα άρθρα 79 «Επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών», 80 «Διαδικασία ίδρυσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών», 81 «Όργανα διοίκησης ΠΜΣ- Σύνθεση», 82 «Αρμοδιότητες Οργάνων ΠΜΣ», 83 «Διδάσκοντες ΠΜΣ», 84 «Πόροι ΠΜΣ - Οικονομική διαχείριση», 85 «Οικονομική συνεργασία ΠΜΣ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος», 86 «Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης σε ΠΜΣ με τέλη φοίτησης - Υποτροφίες», 87 «Περιοδική αξιολόγηση των ΠΜΣ του ιδίου Τμήματος», 88 «Λοιπές διατάξεις για ΠΜΣ», 89 «Επαγγελματικά ΠΜΣ» καθώς και τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 455.

8. Την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του ΔΠΘ υπ' αρ. 13/20-02-2024 συνεδρίαση και το απόσπασμα πρακτικού αυτής.

9. Την υπ' αρ. 1/53/12-03-2024 εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Θ. και το απόσπασμα πρακτικού αυτής.

10. Την απόφαση της Συγκλήτου υπ' αρ. 74/57/24-04-2018 (Β' 2670) συνεδρίαση με την οποία εγκρίθηκε το ΠΜΣ.

11. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του ιδρύματος, αποφασίζουμε:

Την τροποποίηση του άρθρου 7 της υπ' αρ. 74/57/24-04-2018 (Β' 2670) απόφασης της Συγκλήτου, ως ακολούθως:

«Άρθρο 7
Διάρκεια Λειτουργίας

Η διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ. θα είναι μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2028-2029».

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κομοτηνή, 14 Μαρτίου 2024

Ο Πρύτανης
ΦΩΤΙΟΣ ΜΑΡΗΣ

Αριθμ. απόφ. 23/107

(2)

Τροποποίηση του άρθρου 12 της υπ' αρ. 132/59/21-06-2018 (Β' 3318) απόφασης της Συγκλήτου που αφορά τον εσωτερικό Κανονισμό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής: Καινοτόμες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις σε Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα» του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. 39/10/07-03-2019, 10/36/08-10-2020 και 22/62/20-01-2022 αποφάσεις.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

2. Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΔΔΚ/25927/2643/03-01-2023 διαπιστωτική πράξη Πρύτανη του Δ.Π.Θ. (Υ.Ο.Δ.Δ. 4), με την οποία διαπιστώνεται η εκλογή Πρύτανη και Αντιπρυτάνεων του Δ.Π.Θ. με θητεία τεσσάρων (4) ετών η οποία λήγει την 31-8-2026.

3. Το ν.δ. 87/1973 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην» (Α' 159).

4. Τις διατάξεις του π.δ. 86/2013 «Συγχώνευση Τμημάτων, ίδρυση - συγκρότηση - ανασυγκρότηση Σχολών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης» (Α' 114).

5. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα Διπλώματος» (Α' 189).

6. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

7. Τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141) και ιδίως τα άρθρα 79 «Επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών», 80 «Διαδικασία ίδρυσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών», 81 «Όργανα διοίκησης ΠΜΣ- Σύμβαση», 82 «Αρμοδιότητες Οργάνων ΠΜΣ», 83 «Διδάσκοντες ΠΜΣ», 84 «Πόροι ΠΜΣ - Οικονομική διαχείριση», 85 «Οικονομική συνεργασία ΠΜΣ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος», 86 «Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης σε ΠΜΣ με τέλη φοίτησης - Υποτροφίες», 87 «Περιοδική αξιολόγηση των ΠΜΣ του ιδίου Τμήματος», 88 «Λοιπές διατάξεις για ΠΜΣ», 89 «Επαγγελματικά ΠΜΣ» καθώς και τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 455.

8. Την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία του ΔΠΘ υπ' αρ. 11/14-02-2024 συνεδρίαση και το απόσπασμα πρακτικού αυτής.

9. Την απόφαση της Συγκλήτου υπ' αρ. 105/57/24-04-2018 (Β' 2603) συνεδρίαση με την οποία εγκρίθηκε το ΠΜΣ καθώς και την υπ' αρ. 3/17/22-03-2018 εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Θ. και το απόσπασμα πρακτικού αυτής.

10. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του ιδρύματος, αποφασίζουμε:

Την τροποποίηση του άρθρου 12 της υπ' αρ. 132/59/21-06-2018 (Β' 3318) απόφασης της Συγκλήτου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ως ακολούθως:

«Άρθρο 12
Παρακολούθηση μαθημάτων, διαλέξεων, σεμιναρίων, βιωματικών εργαστηρίων και δράσεων πεδίου

Γλώσσα διδασκαλίας ορίζεται η ελληνική, εκτός σπάνιων περιπτώσεων κατά τις οποίες καλούνται μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων της αλλοδαπής ή αλλοδαποί ειδικοί επιστήμονες για διαλέξεις ή σεμινάρια, οπότε η διδασκαλία δύναται να γίνεται στην αγγλική γλώσσα.

Πριν την έναρξη των μαθημάτων οι ΜΦ υποχρεούνται να δηλώσουν ηλεκτρονικά τα μαθήματα (υποχρεωτικά και επιλογής) τα οποία θα παρακολουθήσουν. Οι φοιτητές της κάθε ειδικεύσεως μπορούν να επιλέγουν μόνον από τα προσφερόμενα μαθήματα της ειδικεύσεώς τους.

Η απόκτηση του Δ.Μ.Σ. προϋποθέτει την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών η οποία προκύπτει:

- από την παρακολούθηση και την επιτυχή εξέταση συνολικά στα μαθήματα των εξαμήνων:

1ο Εξάμηνο: 4 μαθήματα κορμού 3 υποχρεωτικά (Κ1Υ, Κ2Υ, Κ3Υ) σε ένα (1) από τα 2 κατ'επιλογή υποχρεωτικά (ΚΕ4, ΚΕ5).

2ο Εξάμηνο στα 5 μαθήματα κατεύθυνσης (Α1Υ, Α2Υ, Κ6Υ ή Β1Υ, Β2Υ, Κ6Υ) καθώς και δύο 2 από τα τρία 3 προσφερόμενα μαθήματα κάθε κατεύθυνσης/Α ή Β/),

- από τη βαθμολογία στην Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση, και

- από τη βαθμολογία της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Οι υποχρεώσεις για παρακολούθηση και εξετάσεις σε Μαθήματα και την Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση έχουν ως ακολούθως:

Όλοι οι ΜΦ υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να αξιολογηθούν επιτυχώς στα ακόλουθα κατά Εξάμηνο Σπουδών Μαθήματα, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Βιωματικά Εργαστήρια και τις δράσεις πεδίου.

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών

Α' Εξάμηνο

Μαθήματα κορμού			
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ECTS (ΠΜ)
1	K1 - Εθνοπολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση	39	8
2	K2 - Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης	39	8
3	K3 - Εκπαιδευτική έρευνα: μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων	39	8
4	KE4 - Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων	39	6
5	KE5 - Εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, ψηφιακές ιστορίες και πολυμεσικές εφαρμογές	39	6
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30 ΠΜ

Β' Εξάμηνο

Ειδίκευση Α': Άτυπες, μη Τυπικές και Τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης σε Πολυπολιτισμικά Περιβάλλοντα			
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ECTS (ΠΜ)
1	A1Y - Καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης	39	6
2	A2Y - Κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης και της μάθησης	39	6
Δύο (2) μαθήματα επιλογής από τα παρακάτω τρία (3) προσφερόμενα			
3	A3E - Ειδικά θέματα και εφαρμογές	39	6
4	A4E - Ειδικά θέματα και εφαρμογές	39	6
5	A5E - Ειδικά θέματα και εφαρμογές	39	6

Ένα (1) υποχρεωτικό μάθημα κορμού			
6	K6Y - Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης	39	6
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30 ΠΜ
Ειδίκευση Β': Εκπαίδευση στην διαπολιτισμική ετοιμότητα			
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ECTS (ΠΜ)
1	B1Y - Μελέτη της ετερότητας-Διαπολιτισμική ετοιμότητα	39	6
2	B2Y - Διδασκαλία της ελληνικής σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα	39	6
Δύο (2) μαθήματα επιλογής από τα παρακάτω τρία (3) προσφερόμενα			
3	B3E - Εκπαίδευση μειονοτήτων και μεταναστών	39	6
4	B4E - Αφηγήσεις της διαφορετικότητας : κείμενα και ιδεολογίες	39	6
5	B5E - Μέσα επικοινωνίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα	39	6
Ένα (1) υποχρεωτικό μάθημα κορμού			
6	K6Y - Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης	39	6
	ΣΥΝΟΛΟ		30 ΠΜ

Γ' Εξάμηνο

1	Π.Κ. Πρακτική άσκηση	30
---	-----------------------------	----

Δ' Εξάμηνο

1	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	30
---	----------------------------------	----

ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ECTS)	120 ΠΜ
---	---------------

Στα παραπάνω μαθήματα (κορμού ή ειδίκευσης) η παρουσία των ΜΦ είναι υποχρεωτική. Επιτρέπονται μέχρι δύο (2) απουσίες (μία (1) δικαιολογημένη και μία (1) αδικαιολόγητη) σε κάθε μάθημα. Στην περίπτωση που ο αριθμός απουσιών είναι μεγαλύτερος των δύο (2) και οι λόγοι απουσίας είναι σοβαροί (εξαιρουμένων των επαγγελματικών υποχρεώσεων), τότε μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου Μ.Φ η περίπτωση εξετάζεται από την Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ, η οποία εγκρίνει ή όχι το αίτημα και εισηγείται στη Γ.Σ. για την τελική έγκριση.

Ο παρακάτω Πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες φόρτου εργασίας.

Περιγραφή	Ωρες διδασκαλίας/ μάθημα	Σύνολο ωρών διδασκαλίας	Συνολικός φόρτος εργασίας φοιτητή	ECTS/ μάθημα	ECTS/ εξάμηνο
<u>Α': 4 μαθήματα κορμού . 3 υποχρεωτικά + 1 κατ' επιλογή υποχρεωτικό</u>	39	156	750	Υ - 8 ΕΥ - 6	30
<u>Β': 3 υποχρεωτικά μαθήματα + 2 επιλεγόμενα</u>	39	195	750	6	30
<u>Γ': Πρακτική Άσκηση</u>	39	39	750		30
<u>Δ': Διπλωματική Εργασία</u>			750		30
<u>Σύνολο</u>			3.000		120

Περιγράμματα Μαθημάτων**Μαθήματα Κορμού (κοινά και στις 2 κατευθύνσεις)****Κ1. Εθνοπολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση****ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ****(1) ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ – 2ος Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κ 1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εθνοπολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος <u>θα μπορούν να:</u> - να κατανοούν τον σύνθετο χαρακτήρα και την ιστορικότητα εννοιών (π.χ. έθνος, εθνικισμός), τη σημασία του εθνικισμού στη διαμόρφωση του ιδεολογικού πλαισίου μέσα στο οποίο εγγράφεται ο θεσμός της εκπαίδευσης στο ελληνικό κράτος, τις πολυεπίπεδες διεργασίες δια των οποίων η εκπαίδευση λειτουργεί ως μηχανισμός ομοιογενοποίησης και ενσωμάτωσης / αφομοίωσης διαφόρων εθνοτικών, θρησκευτικών, γλωσσικών και πολιτισμικών ομάδων στον εθνικό κορμό του ελληνικού κράτους (19^{ος} – πρώτες δεκαετίες του 20ού αι.), - να κατανοούν τους σύνθετους μηχανισμούς και τις διαδικασίες μέσω των οποίων το

σχολείο μετατρέπει τις κοινωνικές και πολιτισμικές διαφορές των μαθητών σε ανισότητες, έμμεσα τις ενισχύει και τις νομιμοποιεί, ασκώντας έτσι κοινωνική επιλογή,

3. να κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζουν την εκπαίδευση οι παραδοχές και οι (πολιτικές) επιδιώξεις των ποικίλων εμπλεκομένων (μαθητών, γονέων, διοίκησης της εκπαίδευσης, περιβάλλουσας κοινωνίας) αναφορικά με τον πολιτισμό και την ετερότητα.

Γενικές Ικανότητες

Οι φοιτητές πρέπει:

- να σκέφτονται κριτικά απέναντι στα στερεότυπα (κοινωνικά, πολιτισμικά), στους εθνικούς μύθους, στους άκαμπτους ρόλους των φύλων κλπ.
- να κατανοούν την επιστημονική γλώσσα, τους τρόπους πρόσβασης και απόκτησης της γνώσης και τις μεθόδους, και στη συνέχεια να εξισορροπούν, να συνθέτουν και να τις αφομοιώνουν
- να κατανοούν τις θεωρίες των κοινωνικών επιστημών (κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης, της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης) και της ιστορίας
- να κατανοούν, να αναλύουν, να συνθέτουν και να συνδέουν πολύπλοκες πληροφορίες και δεδομένα.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται προσπάθεια αρχικά να προσεγγιστούν οι έννοιες του έθνους και του εθνικισμού. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρίσκονται ως επί το πλείστον οι θεωρίες για τον εθνικισμό, η σημασία του ευρωπαϊκού διαφωτισμού στη διαμόρφωση της ιδέας του έθνους η φύση και η πορεία συγκρότησης της εθνικής ταυτότητας στις νεωτερικές κοινωνίες της Ευρώπης. Στη συνέχεια διερευνάται η ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα (19ος – αρχές 20ού αι.), σε συνάρτηση με την εκάστοτε κρατική πολιτική απέναντι στις μειονότητες. Η διερεύνηση του ειδικού ρόλου της εκπαίδευσης στην έκβαση των εθνικών συγκρούσεων στα Βαλκάνια αποτελεί εκ των ων ουκ άνευ συνθήκη για την κατανόηση του βαρύνοντος ρόλου που έπαιξε ο εκπαιδευτικός μηχανισμός στα πλαίσια του εθνικού κράτους και των εθνικών διεκδικήσεων.

Στη συνέχεια, εξετάζεται, από κοινωνιολογική οπτική, η ιδιαίτερη συμβολή της εκπαίδευσης στη συγκρότηση και αναπαραγωγή των κοινωνικών ιεραρχιών και ανισοτήτων. Αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο ο εκπαιδευτικός θεσμός χειρίζεται τις διαφορές του μαθητικού πληθυσμού ως προς την εθνοπολιτισμική υπαγωγή και την κοινωνική τάξη, δύο βασικές παραμέτρους που καθορίζουν τη σχέση των κοινωνικών υποκειμένων με την εκπαίδευση.

Τέλος, μετά από μια εκτενή αναφορά στον πολιτισμό ως αξιακό σύστημα, στον τρόπο που δομούνται οι ταυτότητες και στο ζήτημα της ετερότητας, η συζήτηση επικεντρώνεται στις πεποιθήσεις που φαίνεται να υπάρχουν αναφορικά με τον πολιτισμικά διαφορετικό μαθητή και το πως αυτές επηρεάζουν τόσο την εκπαιδευτική πολιτική όσο και τη διδακτική πρακτική. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα προτάγματα της εκπαίδευσης και στο πως αυτά τροποποιούνται κατά τη μετάβαση από νεωτερικότητα στη μετανεωτερικότητα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Power Point	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	70
	Συγγραφή εργασίας/-ών	91
	Σύνολο Μαθήματος	200

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: <i>Ελληνικά</i> Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %) • Συγγραφή εργασίας (100%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) - λογικός σχεδιασμός και οργάνωση (σχέδιο: σαφήνεια και ποιότητα, καταλληλότητα των μεθόδων) (20%) - κριτική αξιοποίηση χρήση των πηγών (10%) - σαφής παρουσίαση στόχων και σχετική επιλογή περιεχομένου (20%) - τήρηση των συμβάσεων του ακαδημαϊκού λόγου, συμπεριλαμβανομένων βιβλιογραφικών πληροφοριών (15%) - διατύπωση, με συστηματικό τρόπο, της σκέψης και του επιχειρήματος (20%) - σαφήνεια της έκφρασης (15%)
---------------------	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :**

Anderson B., Φαντασιακές κοινότητες. Στοχασμοί για τις απαρχές και τη διάδοση του εθνικισμού, Αθήνα 1997.

Archer, L., Francis, B., Understanding minority ethnic achievement: the role of race, class, gender and 'success', London 2006.

Ασημάκη, Α., Κουστουράκης, Γ., Καμαριανός, Ι., «Οι έννοιες της νεωτερικότητας και της μετανεωτερικότητας και η σχέση τους με τη γνώση: μια κοινωνιολογική προσέγγιση», Το βήμα των κοινωνικών επιστημών, τ. ΙΕ (2011), τευχ. 60, σ. 99-120.

Ασκούνη Ν., «Μειονότητες και εκπαίδευση: πολιτισμικές διαφορές και ταξικές ανισότητες»

Σύγχρονα Θέματα 124 (2015), σ. 25-32.

Ασκούνη Ν., «Εθνοκεντρισμός και πολυπολιτισμικότητα: η αναζήτηση ενός νέου προσανατολισμού της εκπαίδευσης» στο Εκπαίδευση: πολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες, τόμος β': Εθνοπολιτισμικές διαφορές και εκπαίδευση, Πάτρα 2001.

Βερέμης Θ. (επιμ.), Εθνική ταυτότητα και εθνικισμός στη νεότερη Ελλάδα, Αθήνα 2012.

Bourdieu P., Passeron J.-C., Η αναπαραγωγή. Στοιχεία για μια θεωρία του εκπαιδευτικού συστήματος, Αθήνα 2014.

Βούρη Σ., Η εκπαίδευση και εθνικισμός στα Βαλκάνια. Η περίπτωση της βορειοδυτικής Μακεδονίας (1870-1904), Αθήνα 2010.

Cummins, J., Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση. Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας, Αθήνα 1999.

Gellner E., Έθνη και εθνικισμός, Αθήνα 1992.

Γουβιάς, Δ., Θεριανός, Κ., Εκπαιδευτική πολιτική, Αθήνα 2014.

Hobsbawm E., Έθνη και εθνικισμός από το 1780. Πρόγραμμα, μύθος, πραγματικότητα, Αθήνα 1994.

"Interculturalism versus multiculturalism – The Cattle-Modood debate" (Downloaded from etn.sagepub.com at University of Bristol Library on September 13, 2015)

Kristeva, J., Ξένοι μέσα στον εαυτό μας, Αθήνα 2004.

Λέκκας Π., Η εθνικιστική ιδεολογία. Πέντε υποθέσεις εργασίας στην ιστορική κοινωνιολογία, Αθήνα 2006.

Μειονότητες στην Ελλάδα (7-9 Νοεμβρίου 2002). Επιστημονικό Συμπόσιο, επιμ. Ουρανία Καϊάφα (Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας), Αθήνα, χ.χ.

Reay, D., "Sociology, social class and education" in Apple, M. W. Ball, S. J. Gandin, L.A. (eds) The Routledge International Handbook of the Sociology of Education, London- New York 2010, σ. 396-404.

Smith A., Εθνική Ταυτότητα, Αθήνα 2000.

Τσιτσελίκης Κ., Χριστόπουλος Δ. (επιμ.), Το μειονοτικό φαινόμενο στην Ελλάδα. Μια συμβολή των κοινωνικών επιστημών, Αθήνα 1997.

Τσουκαλάς, Κ., Η επινόηση της ετερότητας, Αθήνα 2010.

Φραγκουδάκη Α., Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο, Αθήνα 1985.

Φρυδάκη, Ε., Η διδασκαλία στην τομή της νεωτερικής και της μετανεωτερικής σκέψης, Αθήνα 2009.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ελληνόγλωσσα

Σύγχρονα Θέματα

Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών

Ξενόγλωσσα

Comparative Studies in Society and History

Ethnic and Racial Studies

Historein / Ιστορεῖν

Intercultural Education

Journal of Central European Affairs

Journal of Sociology of Education

Nations and Nationalism

National Identities

Revue française de pédagogie

Race, ethnicity and Education

Sociology of Education

Theory, Culture and Society

**Κ2. Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις/όψεις
της κοινωνικο -πολιτισμικής εμψύχωσης****ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ****(1) ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ –		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κ2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις/ όψεις της κοινωνικο -πολιτισμικής εμψύχωσης		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3-6	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- (1) διακρίνουν τις διάφορες διαστάσεις-χαρακτηριστικά της εμπύχωσης ανάλογα με τους σκοπούς και τη στόχευση των δράσεών της
- (2) αξιοποιήσουν σύγχρονες έννοιες, μεθόδους και πρακτικές για την ικανοποίηση των στόχων της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης
- (3) σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν ένα εμπυχωτικό πρόγραμμα σε τυπικά και άτυπα πλαίσια εκπαίδευσης
- (4) σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν την αξιολόγηση μιας εμπυχωτικής/- εκπαιδευτικής δράσης, μιας συνθήκης ή ενός προγράμματος σε διαφορετικά κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης
- (5) προσεγγίσουν αναστοχαστικά το «πριν», το «κατά» και το «μετά» μίας εμπυχωτικής/εκπαιδευτικής διαδικασίας- δράσης
- (6) περιγράψουν τις φάσεις εφαρμογής του LS, και το περιεχόμενο των διακριτών χαρακτηριστικών κάθε φάσης
- (7) να αξιοποιήσουν τη μέθοδο LS στο σχεδιασμό, υλοποίηση και αξιολόγηση ενός εκπαιδευτικού/εμπυχωτικού προγράμματος σε διαφορετικά κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης

Γενικές Ικανότητες

1. Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση εμπυχωτικών προγραμμάτων, ανάλογα με τις ανάγκες του ενήλικου και ανήλικου πληθυσμού στον οποίο προορίζονται.
2. Εφαρμογή στο πεδίο της συνεργατικής μεθόδου Lesson Study για το σχεδιασμό, υλοποίηση, αξιολόγηση και ανατροφοδότηση εμπυχωτικών προγραμμάτων.
3. Αξιοποίηση μεθόδων έρευνας για την εκπόνηση επιστημονικής εργασίας.
4. Παρέμβαση και προσαρμογή σε ποικίλες κοινωνικές συνθήκες και πλαίσια, με σκοπό την αποτελεσματική ανταπόκριση στις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες ατόμων και ομάδων.
5. Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την παρουσίαση έργου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελείται από 2 ενότητες. Η πρώτη αφορά στην κοινωνικο-πολιτισμική εμπύχωση και στον τρόπο που αξιοποιώντας σύγχρονες έννοιες και μεθόδους της διδακτικής διαμορφώνει τα χαρακτηριστικά της ως εκπαιδευτική καινοτομία. Περιγράφονται η έννοια, οι αρχές και η σημασία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης ως ένα σύστημα ιδεών, πρακτικών και μεθόδων με ανθρωποκεντρικά χαρακτηριστικά που αντιλαμβάνεται το άτομο ως

ενεργό φορέα της δικής του ανάπτυξης σε διαλεκτική σχέση με το κοινωνικό γίνεσθαι. Η φύση και λειτουργία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμφύχωσης συζητούνται ιστορικά και επιστημολογικά. Στη βάση αυτή αναλύονται διάφοροι ορισμοί και προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά και οι διαστάσεις της. Παρουσιάζονται διάφορες μέθοδοι, πρακτικές και τεχνικές που αξιοποιούνται στην κοινωνικο-πολιτισμική εμφύχωση και συζητούνται τα βήματα και οι προκλήσεις σχεδιασμού και υλοποίησης εμφυχωτικών παρεμβάσεων εστιάζοντας στα χαρακτηριστικά και τις δεξιότητες του εμφυχωτή, μέσα από την ανάλυση σχετικών προγραμμάτων και δράσεων από τη σύγχρονη ελληνόγλωσση και διεθνή βιβλιογραφία.

Η δεύτερη ενότητα εστιάζει σε κινήματα και προσεγγίσεις αναφορικά με τις σύγχρονες μορφές αξιολόγησης στα διαφορετικά κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης. Παρουσιάζονται στρατηγικές για τον σχεδιασμό καθώς και την εφαρμογή της άτυπης αξιολόγησης των εμφυχωτικών δράσεων ή εμφυχωτικών προγραμμάτων. Εξετάζεται η σύνδεση των θεωριών που στηρίζουν τις άτυπες μορφές αξιολόγησης και τις θεωρητικές προσεγγίσεις του αναστοχασμού εστιάζοντας στα είδη του αναστοχασμού στο πεδίο εφαρμογής εμφυχωτικών – εκπαιδευτικών δράσεων. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές και η μεθοδολογία του Lesson Study ως μοντέλο διεθνώς αναγνωρισμένο, επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτών και οι συνδέσεις σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο μεταξύ των άτυπων μορφών αξιολόγησης - του αναστοχασμού και - του Lesson Study στο πλαίσιο της εφαρμογής εμφυχωτικών προγραμμάτων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης και εξ αποστάσεως (35%)		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε στη Διδασκαλία, στην Αξιολόγηση του μαθήματος και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, αξιοποίηση βίντεο, ταινιών, κτλ.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	36	
	Άσκηση πεδίου	20	
	Πρακτική (τοποθέτηση)	15	
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	32	
	Συγγραφή εργασίας/-ών	50	
	Παρουσίαση εργασίας/ών	15	
	Αυτόνομη μελέτη	32	
	Σύνολο Μαθήματος	200	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Ενδιάμεσες εργασίες 30% • Γραπτή Εργασία 40% • Ατομικός Στοχασμός 15% • Δημόσια παρουσίαση 15%		

	Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) • Μέθοδος και επίπεδο ανάλυσης και αξιοποίησης των συνθηκών, αναγκών και ιδιαιτεροτήτων της ομάδας στόχου για το σχεδιασμό εμπνηχικών δράσεων και αιτιολόγηση/τεκμηρίωση του θέματος και του σκοπού. (10%) • Βαθμός αξιοποίησης των αρχών και των μεθόδων της κοινωνικοπολιτισμικής εμπήχωσης στο σχεδιασμό και υλοποίηση ενός προγράμματος (20%) • Αποτελεσματική χρήση σύγχρονων στρατηγικών, μεθόδων, πρακτικών και τεχνικών στο σχεδιασμό, εφαρμογή και άτυπη αξιολόγηση του προγράμματος εμπνηχικών δράσεων (20%) • Εφαρμογής του Lesson Study στο σχεδιασμό, εφαρμογή και αξιολόγηση του προγράμματος εμπνηχικών δράσεων (10%) • Αναστοχαστική προσέγγιση όλων των σταδίων του προγράμματος εμπνηχικών δράσεων (20%) • Θεωρητική τεκμηρίωση των επιλογών για το σχεδιασμό, υλοποίηση και αξιολόγηση του προγράμματος εμπνηχικών δράσεων (20%)
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Κοινωνικο-πολιτισμική εμπήχωση

- Andersen, Ch. (2004). Learning in "As-If" Worlds: Cognition in Drama in Education, *Theory Into Practice*, 43:4, 281-286, DOI: 10.1207/s15430421tip4304_6
- Βασιλείου, Α. & Ρεκλείτη, Β. (2010). Μια κουβέντα γύρω από την εκπαίδευση: Ο εμπήχωτης εκπαιδευτικός. *Ανοιχτό σχολείο*, 113, 23-29.
- Besnard P. (1978). Notes de synthèse [L'animation socioculturelle (Recherches)]. *Revue Française de Pédagogie*, 44, 129-142.
- Bhattacharjee, S. & Ghosh, S. (2013). *Usefulness of Role-Playing Teaching in Construction Education: A Systematic Review*. 49th ASC Annual International Conference Proceedings.
- Cooper, J. (1995). Cooperative learning and critical thinking. *Teaching of Psychology*, 22(1), 7-9.
- Δημητρίου Α., Λαγοπούλου Β., Νικολάου Β. (2003). Η εμπήχωση στην τάξη, *Κλειδιά και αντικλειδιά, Πρόγραμμα Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων*, ΥΠΕΠΘ, Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Foth, M. (2006) *Sociocultural Animation*, in Marshall, Stewart and Taylor, Wallace and Yu, Xinghuo, Eds. *Encyclopedia of Developing Regional Communities with Information and Communication Technology*, pages pp. 640-645. Idea Group Reference (IGI Global).
- Foth, Marcus (2010) *Participation, animation, design : a tripartite approach to urban community networking*. AI & Society: the journal of human-centered systems and machine intelligence. (<http://eprints.qut.edu.au/>)
- Gillet, J. (1996). Praxeologie de l'animation professionnelle, *Recherche et Formation*, 23, 119-134.
- Hämäläinen, J. (2012). Social pedagogy in Finland. *Kriminologija i Socijalna Integracija*. 20(1), 1-132.
- Θωίδης, Ι. (2007). Εμπήχωση: Κοινωνικοπολιτισμική, κοινωνικοεκπαιδευτική δράση στο σχολείο και τον ελεύθερο χρόνο, *Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού*, 7, 41-58
- Kalcheva, A. (2016). Theoretical and historical aspects of socio-cultural animation. *Trakia Journal of Sciences*, 3, 203-206.

- Katz, L. & Chrd, S. (1992). *The Project Approach*. Eric reports.
- Kurki, L. (2000). Sociocultural animation in learning. *LLinE–Lifelong Learning in Europe*, 5(3), 162-167.
- Muriel K. Rand (2000). Supporting cooperative learning in early childhood teacher education, *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 21(3), 385-396, DOI: 10.1080/0163638000210309
- Nestel, D, & Tierney, T. (2007). Role-play for medical students learning about communication: Guidelines for maximising benefits. *BMC Medical Education*, 7(3), 1-9.
- Raibaud. Y. (2012). *Care, genre et animation : enjeux éthiques et politiques. L'animation socioculturelle professionnelle, quels rapports au politique?* Colloque ISIAT IUT Michel de Montaigne. Bordeaux, France.
- Raibaud. Y. (2014). *Les cadres de l'animation face aux problématiques de santé et de genre*. Bruno P'équignot. L'engagement associatif dans le domaine de la santé, L'Harmattan, pp.190-224, Logiques Sociales.
- Ρεκαλίδου, Γ. & Σφυρόερα, Μ. (2008) (Επιμ.). *Εμπυχώσεις σε ομάδες παιδιών. Έκδοση του ΔΔΠΜΣ Κοινωνικο-πολιτισμική εκπαίδευση και κατάρτιση εμπυχωτών*.
- Richelle, J-L (2017). *L'animation socioculturelle professionnelle, quels rapports au politique?* Carrières Sociales Editions.
- Riva, M. & Korinek, L. (2004). Teaching Group Work: Modeling Group Leader and Member Behaviors in the Classroom to Demonstrate Group Theory, *The Journal for Specialists in Group Work*, 29:1, 55-63, DOI: 10.1080/01933920490275402
- Smith, M.K. (2002). *Animation. from* <http://www.infed.org/animate/b-animat.htm>
- Vassiliou, A. & Ligdopoulou, T. (2006). 'It Takes Two: Glimpses of the Creative Youth Workshop Project of Thrace'. *Annual Review of Critical Psychology*, 154-165.
- Westrup, U. & Planander, A. (2013). Role-play as a pedagogical method to prepare students for practice: The students' voice. *Högre Utbildning*, 3(3), 199-210.
- Wallenius, T. (2009). *Survey of sociocultural animation in the work of the youth coordinators in districts of Finnish Red Cross*. Bachelor of Social Services. Helsinki: Metropolia University of Applied Sciences.

Αξιολόγηση – Lesson Study

- Audette, A. (2004). Lesson Study: Teachers learning together. *New England Reading Association Journal*, 40(2), 31-34.
- Black, P., & Wiliam, D. (1998). *Inside the black box: Raising standards through classroom assessment*. Granada Learning.
- Black, P., & Wiliam, D. (2004). The formative purpose: Assessment must first promote learning. *Yearbook of the National Society for the Study of Education*, 103(2), 20-50.
- Black, P., & Wiliam, D. (2009). Developing the theory of formative assessment. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability (formerly: Journal of Personnel Evaluation in Education)*, 21(1), 5-31.
- Brown, G. T., Irving, S. E., Peterson, E. R., & Hirschfeld, G. H. (2009). Use of interactive–informal assessment practices: New Zealand secondary students' conceptions of assessment. *Learning and Instruction*, 19(2), 97-111.
- Cauley, K. M., & McMillan, J. H. (2010). Formative assessment techniques to support student motivation and achievement. *The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues*

and Ideas, 83(1), 1-6.

Clark, I. (2012). Formative assessment: Assessment is for self-regulated learning. *Educational Psychology Review*, 24(2), 205-249.

Dudley, P. (Ed.). (2014). *Lesson Study: Professional Learning for Our Time*. Routledge.

Earl, L. M. (2012). *Assessment as learning: Using classroom assessment to maximize student learning*. Corwin Press.

Elliott, J. (2012). Developing a science of teaching through lesson study. *International Journal for Lesson and Learning Studies*, 1(2), 108-125.

Lewis, C. (2002). *Lesson study: A handbook of teacher-led instructional change*. Research for Better Schools. Philadelphia, PA, Inc

Myers, J. (2013). Creating reflective practitioners with preservice lesson study. *International Journal of Pedagogies and Learning*, 8(1), 1-9.

Nicol, D. J., & Macfarlane-Dick, D. (2006). Formative assessment and self-regulated learning: A model and seven principles of good feedback practice. *Studies in higher education*, 31(2), 199-218.

Popham, W. J., & Popham, J. W. (2005). *Classroom assessment: What teachers need to know*. Pearson/Allyn and Bacon.

Rock, C., & Wilson, C. (2005). "Improving teaching through lesson study". *Teacher Education Quarterly*, 32(1), 77-92.

Ruiz-Primo, M. A. (2011). Informal formative assessment: The role of instructional dialogues in assessing students' learning. *Studies in Educational Evaluation*, 37(1), 15-24.

Saito, E. (2012). Strategies to promote lesson study in developing countries. *International Journal of Educational Management*, 26(6), 565-576.

Stewart, R. A., & Brendefur, J. L. (2005). Fusing lesson study and authentic achievement: A model for teacher collaboration. *Phi Delta Kappan*, 86(9), 681-687.

Stigler, J. W., & Hiebert, J. (1999). *The teaching gap: Best ideas from the world's teachers for improving education in the classroom*. New York: Free Press.

Trauth-Nare, A., & Buck, G. (2011). Assessment for learning. *The Science Teacher*, 78(1), 34.

Williams, C., Plummer F. (2010). "Incorporating lesson study for teacher professional development." Proceedings 2nd Paris International Conference on Education, Economy and Society, 467- 476.

Αναστοχασμός

Alger, C. (2006). 'What went well, what didn't go so well': growth of reflection in pre-service teachers. *Reflective Practice*, 7(3), 287-301.

Amobi, F., & Irwin, L. (2012). Implementing on-campus microteaching to elicit preservice teachers' reflection on teaching actions: Fresh perspective on an established practice. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, 9(1), 27-34.

Αυγητίδου, Σ. (2014). Οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές και ως στοχαζόμενοι επαγγελματίες.

Καλαϊτζοπούλου, Μ. (2001). Ο εκπαιδευτικός ως στοχαζόμενος επαγγελματίας. Αθήνα. Αθήνα. Τυπωθήτω- Γ. Δαρδανός.

Τυπωθήτω- Γ. Δαρδανός.

Blaik Hourani, R. (2013). Pre-service teachers' reflection: Perception, preparedness and challenges. *Reflective Practice*, 14(1), 12-30.

Bower, M., Cavanagh, M., Moloney, R., & Dao, M. (2011). Developing communication

- competence using an online Video Reflection system: pre-service teachers' experiences. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 39(4), 311-326.
- Chitpin, S., Simon, M., & Galipeau, J. (2008). Pre-service teachers' use of the objective knowledge framework for reflection during practicum. *Teaching and teacher Education*, 24(8), 2049-2058.
- Denton, D. (2011). Reflection and learning: Characteristics, obstacles, and implications. *Educational Philosophy and Theory*, 43(8), 838-852.
- Dewey, J (1933) *How We Think*, D C Heath and Co, Boston, MA
- Fleck, R., & Harrison, D. (2015). Shared PI: Sharing Personal Data to Support Reflection and Behaviour Change.
- Hatcher, J. A., & Bringle, R. G. (1997). Reflection: Bridging the gap between service and learning. *College teaching*, 45(4), 153-158.
- Jarvis, J. (1992). Using diaries for teacher reflection on in-service courses. *ELT journal*, 46(2), 133-143.
- Milner, H. R. (2003). Reflection, racial competence, and critical pedagogy: How do we prepare pre-service teachers to pose tough questions?. *Race, Ethnicity and Education*, 6(2), 193-208.
- Pultorak, E. G. (2014). Stimulating Critical Reflection in Novice Teachers. *Reflectivity and Cultivating Student Learning: Critical Elements for Enhancing a Global Community of Learners and Educators*, 163.
- Schon, D. (1983). *The Reflective Practitioner: How Professionals Think In Action*. (1995 ed.) Aldershot: Ashgate Publishing Ltd
- Shoffner, M. (2008). Informal reflection in pre-service teacher education. *Reflective Practice*, 9(2), 123-134.
- Tan, C. (2006). Philosophical reflections from the silver screen: Using films to promote reflection in pre-service teachers. *Reflective Practice*, 7(4), 483-497.
- Zeichner, K. M., & Liston, D. P. (2013). *Reflective teaching: An introduction*. Routledge.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Cahiers de l'Action Culturelle, Reflective Practice, International Journal for Lesson and Learning Studies, Studies in Educational Evaluation

Κ3. Εκπαιδευτική έρευνα: Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό - 2 ^{ος} Κύκλος Σπουδών

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κ3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτική έρευνα: μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	8
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης δεξιοτήτων, Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος <u>θα μπορούν να:</u> Σχεδιάσουν και να φέρουν σε πέρας μια ερευνητική εργασία. Αναλύσουν τη μεθοδολογία που ακολουθείτε σε έρευνες και δημοσιεύεται σε άρθρα τα οποία μελετούν. Αξιολογήσουν την αρμοδιότητα και αποτελεσματικότητα κάθε μεθοδολογικής επιλογής, ανάλογα με το ερευνητικό ερώτημα που τίθεται. Τεκμηριώσουν τις δικές τους μεθοδολογικές επιλογές σε ερευνητικές εργασίες στις οποίες εμπλέκονται.

Γενικές Ικανότητες
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση/αυτοαξιολόγηση καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε θεσμικούς και εναλλακτικούς χώρους εκπαίδευσης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές τις μεθοδολογικές γνώσεις που είναι απαραίτητες για τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων στα πλαίσια μίας επιστημονικής έρευνας. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές της ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας καθώς

και με τις βασικές μεθόδους της περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής. Ειδικότερα, στα πλαίσια του μαθήματος οι φοιτητές θα εμβαθύνουν σε θέματα ανάλυσης λόγου, ανάλυσης περιεχομένου και ανάλυσης συνομιλίας, θα εξοικειωθούν με τον σχεδιασμό πειραμάτων και ερευνών ερωτηματολογίου. Τέλος θα κληθούν να σχεδιάσουν μία μικρής κλίμακας έρευνα, να συλλέξουν σχετικά δεδομένα και να πραγματοποιήσουν τις κατάλληλες αναλύσεις.

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μαθαίνουν να χρησιμοποιούν την μέθοδο της μη συμμετοχικής παρατήρησης σε ομαδικά, και κατά προτίμηση, άτυπα η τυπικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Εκπαιδεύονται στη συλλογή και ανάλυση δεδομένων χρησιμοποιώντας μεθόδους περιγραφικής ανεκδοτικής καταγραφής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάγκη να αναγνωρίσει ο ερευνητής προκαταλήψεις και προτιμήσεις οι οποίες με έμμεσο τρόπο καθορίζουν την ματιά του κατά τη διάρκεια της παρατήρησης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης και εξ' αποστάσεως		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ναι		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	72	
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	48	
	Συγγραφή εργασίας/-ών	40	
	Αυτόνομη μελέτη	40	
	Σύνολο Μαθήματος	200	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Τρεις μικρές ατομικές εργασίες (100%). • Πρόοδος 40% • Εργασία 60% Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) • Κατανόηση της χρήσης των διαφορετικών μεθοδολογιών (60%) • Πληρότητα της περιγραφής των ερευνητικών βημάτων (20%) • Αριότητα Δομής (20%)
---	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ελληνόγλωσση

Cresswell, J.W. (2010) Η έρευνα στην εκπαίδευση: Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας. Έλλην

Cohen, D., Stern V., & Balaban, N. (2001). Παρατηρώντας και καταγράφοντας τη συμπεριφορά των (παιδιών). Αθήνα: Gutenberg

Μποζατζής, Ν. & Δραγώνα, Θ. (2011). Κοινωνική Ψυχολογία. Η στροφή στο λόγο. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μπονίδης, Κ. (2004). Το Περιεχόμενο του Σχολικού Βιβλίου ως Αντικείμενο Έρευνας: Διαχρονική Εξέταση της Σχετικής Έρευνας και Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Potter, J. & Wetherell, M. (2009). Λόγος και Κοινωνική Ψυχολογία: Πέρα από τις στάσεις και τη συμπεριφορά. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Willig, C. (2013). Ποιοτικές Μέθοδοι στην Ψυχολογία. Εισαγωγή. Αθήνα: Gutenberg.

Ξενόγλωσση

Billig, M., Condor, S., Edwards, D., Gane, M., Middleton, M., & Radley, A.R. (1988). Ideological Dilemmas: A Social Psychology of Everyday Thinking. London: Sage.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in Psychology. Qualitative Research in Psychology, 3 (2), 77-101.

Burr, V. (1995). An introduction to social constructionism. London: Routledge.

Edwards, D & Potter, J. (1992). Discursive Psychology. London: Sage Publications.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Qualitative Psychology.

ΚΕ4. Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων**ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ****(1) ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ – 2 ^{ος} Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΕ 4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δια βίου μάθηση & εκπαίδευση ενηλίκων		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS 6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής – Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ	-		

ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	-
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση:

- να διατυπώνουν με σαφήνεια και με κριτική επίγνωση τις έννοιες που συνδέονται με το πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων και με τη δια βίου μάθηση,
- να διακρίνουν και να ταξινομούν τις βασικές θεωρίες μάθησης που συνδέονται με την εκπαίδευση των ενηλίκων,
- να εξηγούν με λεπτομέρεια την έννοια του κριτικού στοχασμού και τη σχέση της με την ατομική βιογραφία των ενηλίκων εκπαιδευόμενων, ν
- να αναλύουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ενηλίκων εκπαιδευόμενων και να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις λαμβάνοντας υπόψη τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά,
- να αξιοποιούν και να χρησιμοποιούν εκπαιδευτικές τεχνικές που αφενός συνάδουν με τις θεωρίες μάθησης των ενηλίκων και αφετέρου προωθούν τον κριτικό στοχασμό των ενηλίκων εκπαιδευόμενων,
- να εξηγούν και να αιτιολογούν τις επιλογές τους σε σχέση με την υιοθέτηση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών τεχνικών λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε εξελίξεις του επιστημονικού πεδίου

Γενικές Ικανότητες

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές μετά τη συμμετοχή τους στο μάθημα θα είναι ικανοί:

- να αναλαμβάνουν ηγετικές πρωτοβουλίες για την προώθηση και την εφαρμογή δράσεων και δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων,
- να αναζητούν αυτόνομα τις πλέον αξιόπιστες πηγές μάθησης που θα τους δίνουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους και να αναπτύξουν περισσότερο τις δεξιότητές τους αναφορικά με το πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων,
- να περιγράφουν με σαφή και συγκροτημένο λόγο, στους συναδέλφους τους στον εργασιακό τους χώρο αλλά και στον ευρύτερο κοινωνικό τους κύκλο, τα ζητήματα που συνδέονται με το πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων,
- να παρουσιάζουν με πειστικά επιχειρήματα την αναγκαιότητα συμμετοχής των ενηλίκων σε δράσεις και δραστηριότητες δια βίου μάθησης,
- να αξιοποιούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους λαμβάνοντας στρατηγικές αποφάσεις που θα επιλύουν κάθε είδους πρόβλημα που εμφανίζεται σε ένα μαθησιακό περιβάλλον εκπαίδευσης ενηλίκων ανεξάρτητα από την πολυπλοκότητα του πλαισίου εμφάνισης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εκπαίδευση ενηλίκων αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες ενός εκπαιδευτικού συστήματος που έχει ως κεντρική φιλοσοφική και πολιτική έννοια την έννοια της «δια βίου μάθησης». Η εκπαίδευση ενηλίκων περιλαμβάνει δραστηριότητες που αναπτύσσονται τόσο στο πεδίο της τυπικής όσο και στο πεδίο της μη-τυπικής εκπαίδευσης. Το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων που απευθύνονται σε ενηλίκους παρουσιάζει μια μεγάλη διαφοροποίηση και αφορά τόσο στην υλοποίηση προγραμμάτων που έχουν ως στόχο τη γενικότερη πνευματική και μορφωτική καλλιέργεια των ενηλίκων (τα οποία συνήθως περιγράφονται με τους όρους «προγράμματα λαϊκής επιμόρφωσης» ή «προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων») όσο και σε προγράμματα που έχουν ως στόχο την εξυπηρέτηση της επαγγελματικής διάστασης του ανθρώπινου βίου ή της αγοράς εργασίας (τα οποία περιγράφονται με όρους όπως «προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης ή και επιμόρφωσης εργαζομένων»). Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τα θεμελιώδη στοιχεία του πεδίου της εκπαίδευσης ενηλίκων. Ενδεικτικά, ορισμένα από τα ζητήματα που θα αναλυθούν είναι τα ακόλουθα:

- Η εξέλιξη του πεδίου της εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα.
- Η έννοια της δια βίου μάθησης και η σχέση της με την εκπαίδευση ενηλίκων.
- Οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση των ενηλίκων αλλά και για την εκπαίδευση των ενηλίκων.
- Βασικές παράμετροι που αφορούν στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη διδασκαλία των προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων: α) Σχεδιασμός περιεχομένου προγράμματος (Αναλυτικό Πρόγραμμα), β) Μάθηση, γ) Γνώση, δ) Εκπαιδευόμενοι, ε) Παιδαγωγική, στ) Ο ρόλος των εκπαιδευτών / εκπαιδευτικών, ζ) Αξιολόγηση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Για τις ανάγκες του μαθήματος αξιοποιούνται όλες τα διαθέσιμα Τ.Π.Ε. τόσο για τη διδασκαλία όσο και για την επικοινωνία με τους φοιτητές (E-mail, κοινωνικά δίκτυα, κ.λπ.)		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	12	
	Ασκήσεις / Εργασίες στην τάξη	13	
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	24	
	Συγγραφή / Εκπόνηση εργασιών	24	
	Αυτόνομη μελέτη	77	
	Σύνολο Μαθήματος	150	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): - Ατομική εργασία: 25% - Α' Ομαδική Εργασία: 25% - Β' Ομαδική Εργασία: 25% - Ατομική συμμετοχή στα μαθήματα: 25% Κριτήρια αξιολόγησης ατομικής εργασίας (βαρύτητα %): - Κριτική σκέψη: ερμηνεία του θέματος, επαρκής τεκμηρίωση των θέσεων, κατάλληλη επιχειρηματολογία, συνθετική προσέγγιση (60%) - Δομή: Οργάνωση – δομή - συνοχή εργασίας (20%) - Γλώσσα: Σαφήνεια λόγου (20%) Κριτήρια αξιολόγησης ομαδικής εργασίας (βαρύτητα %) - Συμμετοχή στην ομαδική εργασία (20%) - Κριτική προσέγγιση του θέματος (30%) - Επιχειρηματολογία, συνθετική προσέγγιση (30%) - Γλώσσα: Σαφήνεια Λόγου (20%) Κριτήρια αξιολόγησης συμμετοχής στα μαθήματα (βαρύτητα %) - Συμμετοχή στο μάθημα (20%) - Κριτική προσέγγιση θεμάτων (20%) - Υποστήριξη / επιχειρηματολογία(20%) - Διαλογική λειτουργία (20%) - Συνθετική λειτουργία (20%)
----------------------------	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :**

Peter Jarvis (2004). Συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση. Αθήνα: Μεταίχμιο
 Jack Mezirow (2007). Η Μετασχηματίζουσα Μάθηση. Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Paulo Freire & Ira Shor (2011). Απελευθερωτική Παιδαγωγική. Αθήνα: Μεταίχμιο

Ιστοσελίδες για αξιοποίηση

- <http://www.uil.unesco.org> (Ινστιτούτο Δια Βίου Μάθησης – UNESCO)
- <http://www.adulteduc.gr> (Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων)
- <http://www.eaea.org> (Ευρωπαϊκή Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων)
- <http://www.infed.org> (Informal Education: Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια)
- <http://www.esrea.org> (Ευρωπαϊκή Ένωση για την Έρευνα της Εκπαίδευσης Ενηλίκων)

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- International Journal of Lifelong Education (<http://www.tandfonline.com/toc/tled20/current>)
- Adult Education Quarterly (<http://journals.sagepub.com/home/aeq>)
- Andragogical Studies (<http://www.as.edu.rs/?l=en>)
- Εκπαίδευση Ενηλίκων (<http://www.adulteduc.gr/>)

**ΚΕ5. Εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, ψηφιακές ιστορίες
και πολυμεσικές εφαρμογές**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**(1) ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ - 2 ^{ος} Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΕ5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, ψηφιακές ιστορίες και πολυμεσικές εφαρμογές		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3 Ώρες/Εβδομάδα	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν απαιτούνται		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά - Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος <u>θα μπορούν να:</u> • Προσδιορίσουν βασικές πτυχές ενσωμάτωσης της τεχνολογίας στην εκπαίδευση • Κατανοούν την ψηφιακή αναπαράσταση εικόνας, ήχου και βίντεο • Θα αναγνωρίζουν και θα χρησιμοποιούν εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού • Χρησιμοποιούν εργαλεία λογισμικού για την επεξεργασία γραφικών, ήχου και βίντεο • Υλοποιήσουν ψηφιακές ιστορίες που θα αξιοποιηθούν για εκπαιδευτικούς σκοπούς σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα • Να διδάσκουν σε παιδιά ή/και σε ενήλικες θέματα υλοποίησης ψηφιακών ιστοριών αξιοποιώντας εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού και βασικά πολυμεσικά εργαλεία. • Κατανοούν πρόσφατες τεχνολογικές προσεγγίσεις που αφορούν την εκπαίδευση
Γενικές Ικανότητες
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση/αυτοαξιολόγηση καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε θεσμικούς και εναλλακτικούς χώρους εκπαίδευσης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί στη θεωρητική και πρακτική μελέτη σύγχρονων πτυχών στον τομέα της εκπαίδευσης, δηλαδή ψηφιακές ιστορίες, πολυμεσικές εφαρμογές, εφαρμογές του Διαδικτύου, εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού καθώς και τον συνδυασμό τους. Επιδιώκεται η απόκτηση γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων ώστε να συνδυάζονται τα πλεονεκτήματα της αφήγησης με αυτά των ψηφιακών εργαλείων και των εκπαιδευτικών γλωσσών προγραμματισμού για την υλοποίηση ψηφιακών ιστοριών καθώς και της επεξεργασίας τους για την υποστήριξη της διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας. Περαιτέρω πτυχή του μαθήματος αφορά την αξιοποίηση εφαρμογών του Διαδικτύου σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα καλύπτοντας και πρόσφατες τάσεις (π.χ. εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης).
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης και εξ αποστάσεως
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Παρουσίαση και χρήση εξειδικευμένων λογισμικών για την υλοποίηση

	ιστοριών σε ψηφιακή μορφή	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)
	Διαλέξεις	15
	Εργαστηριακή άσκηση	24
	Άσκηση πεδίου	10
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	10
	Συγγραφή εργασίας/-ών	30
	Εκπόνηση μελέτης	5
	Καλλιτεχνική δημιουργία	36
	Αυτόνομη μελέτη	20
	Σύνολο Μαθήματος	150

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): - Εκπόνηση εργασιών (100%) Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητριών/φοιτητών θα γίνει με εργασίες που θα μπορούν να υλοποιηθούν από 1-2 άτομα. Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) <i>Περιεχόμενο εφαρμογής (55%):</i> συνάφεια με το θέμα, ανταπόκριση στις εκπαιδευτικές ανάγκες και το προφίλ των εκπαιδευομένων, πρωτοτυπία, σενάριο εφαρμογής <i>Δομή αναφοράς (15%):</i> Οργάνωση, δομή, πληρότητα της αναφοράς <i>Τεχνική αρτιότητα (30%):</i> εκτέλεση εφαρμογής χωρίς προβλήματα, τμηματοποίηση, αλλαγή υποβάθρων, εμφάνιση και εξαφάνιση αντικειμένων
---------------------	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Alexander, B. (2017). *The new digital storytelling: Creating narratives with new media* (2nd ed.). Praeger.

García-Peñalvo, F. J. (Ed.). (2012). *Multiculturalism in technology-based education: Case studies on ICT-supported approaches*. IGI Global.

T. Issa, T., Isaias, P., & Kommers, P. (Eds.). (2014). *Multicultural awareness and technology in higher education: Global perspectives*. IGI Global.

James, D. (2009). *Crafting digital media: Audacity, Blender, Drupal, GIMP, Scribus and other open source tools*. Apress.

Karipidis, N., & Prentzas, J. (2016). A survey of factors affecting the successful integration of ICT in education. In *Proceedings of the Tenth International Technology, Education and Development Conference (INTED2016)* (pp. 8456-8466). International Academy of Technology, Education and Development (IATED).

Karipidis, N., & Prentzas, J. (2018). Wikis as tools for enhancing interaction and fulfilling expectations of modern learning theories. In M. Marmon (Ed.), *Enhancing social presence in online learning environments* (pp. 171-198). IGI Global.

Karipidis, N., & Prentzas, J. (2020). Designing an educational program for teachers Based on TPACK principles and wikis. In S. Hai-Jew (Ed.), *Building and maintaining adult learning advantage* (pp. 1-20). IGI Global.

- Karipidis, N., & Prentzas, J. (2021). Main features and types of educational use of wiki technology. In M. Khosrow-Pour (Ed.), *Handbook of research on modern educational technologies, applications, and management* (pp. 213-228). IGI Global.
- Karipidis, N., & Prentzas, J. (2023). Requirements for the successful implementation of distance education programs in the digital era: Toward a more inclusive and resilient society. In P. O. de Pablos, X. Zhang, & M. N. Almunawar (Eds.), *Handbook of research on education institutions, skills, and jobs in the digital era* (pp. 76-95). IGI Global.
- Κόμης, Β. (2019). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών* (2η Εκδ.). Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Lambert, J. (2018). *Digital storytelling: Capturing lives, creating community* (5th ed.). Routledge.
- Manousi, M., & Prentzas, J. (2021). Evaluation of Web-based digital storytelling tools for early childhood education. In *Proceedings of the 2021 International Conference on Computational Science and Computational Intelligence (CSCI)* (pp. 907-912). IEEE.
- Ohler, J. B. (2013). *Digital storytelling in the classroom: New media pathways to literacy, learning, and creativity*. SAGE Publications.
- Prentzas, J. (2013). Artificial intelligence methods in early childhood education. In X.-S. Yang (Ed.), *Artificial Intelligence, Evolutionary Computing and Metaheuristics: In the Footsteps of Alan Turing* (pp. 169-199). Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg.
- Prentzas, J. (Ed.). (2016). *Digital stories and their integration in early childhood and primary education*. Nova Science Publishers.
- Roblyer, M. D., & Doering, A. H. (2014). *Εκπαιδευτική τεχνολογία και διδασκαλία* (Μ. Μουντρίδου, Επιμ. Μεταφρ.). Εκδοτικός Όμιλος Ίων.
- Roblyer, M. D., & Hughes, J. (2018). *Integrating educational technology into teaching* (8th ed.). Pearson.
- Tsetsos, S., & Prentzas, J. (2020). A survey on recent learning approaches in school education using Edmodo. In M.Y. Zhou (Ed.), *Open Educational Resources (OER) pedagogy and practices* (pp. 91-111). IGI Global.
- Tsetsos, S., & Prentzas, J. (2021, December). A blended learning approach supporting the improvement of primary school students' performance. In *Proceedings of the 2021 International Conference on Computational Science and Computational Intelligence (CSCI)* (pp. 953-958). IEEE.
- Tsetsos, S., & Prentzas, J. (2021). A survey of recent approaches integrating blogs in school education. In M. Khosrow-Pour (Ed.), *Handbook of research on modern educational technologies, applications, and management* (pp. 229-245). IGI Global.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Computers & Education, Elsevier

IEEE Transactions on Education, IEEE Education Society

IEEE Transactions on Learning Technologies, IEEE Computer Society & IEEE Education Society

Journal of Educational Technology and Society, Int. Forum of Educ. Technology & Society

Κ6Υ. Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ - 2 ^{ος} Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κ6 Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α' εξάμηνο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος <u>θα μπορούν να:</u> - Αναζητούν, να λαμβάνουν και να αξιοποιούν πληροφορίες - Κατανοούν και να ερμηνεύουν συνθήκες που παρουσιάζονται σε σύνθετα πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα - Συνδυάζουν θεωρητικά σχήματα με εμπειρικά δεδομένα, προκειμένου να αναλύσουν ανάλογες συνθήκες από εκπαιδευτική άποψη - Συνθέτουν επιστημονικά κείμενα με αξιοποίηση των δεδομένων της έρευνας - Προσεγγίζουν κριτικά ζητήματα που προκύπτουν στο πεδίο της εκπαίδευσης και να προτείνουν συγκεκριμένες προτάσεις για τη διαχείρισή τους σε εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό επίπεδο με τη συμπερίληψη πολιτισμικών δεδομένων
Γενικές Ικανότητες
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Λήψη αποφάσεων - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα - Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον - Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας (και)

σε θέματα φύλου

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει καταρχάς την αποσαφήνιση της έννοιας «Εθνογραφία» και την ιστορική της εξέλιξη. Ο βασικός στόχος αυτής της θεωρητικής προσέγγισης είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τη σχέση Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας από τη μια μεριά, και Εθνογραφίας από την άλλη, τόσο στο πλαίσιο του λεγόμενου «Εθνογραφικού Ρεαλισμού», δηλαδή την κλασική εκδοχή της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, όσο και στο πλαίσιο της «Πολιτισμικής Κριτικής», που ανανέωσε την επιστημολογική συζήτηση για την Κοινωνική Ανθρωπολογία και την Εθνογραφία. Στη συνέχεια επιδιώκεται η συστηματική διδασκαλία των μεθοδολογικών εργαλείων της εθνογραφικής προσέγγισης (συμμετοχική παρατήρηση, συνέντευξη, ημερολόγιο κ.λπ.) στο πλαίσιο των ποιοτικών μεθόδων έρευνας, ώστε οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών να εξοικειωθούν με μια κατ' αρχήν μεθοδολογική διαδικασία.

Στη συνέχεια, στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές την αναγκαιότητα της εθνογραφικής προσέγγισης απέναντι στη σύγχρονη εκπαιδευτική διαδικασία, όσον αφορά τόσο τις τυπικές όσο και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης. Καταρχάς αποσαφηνίζεται η βασική (μεθοδολογική κατά κύριο λόγο) διαφορά ανάμεσα στα γνωστικά αντικείμενα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης και Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης, αλλά και τα πλαίσια της σύγχρονης εκπαιδευτικής διαδικασίας τόσο διεθνώς όσο κυρίως στην ελληνική εκπαίδευση (εκπαίδευση μεταναστών, μειονοτική εκπαίδευση, εκπαίδευση ενηλίκων κ.λπ.), ώστε να διαμορφωθεί ένα σαφές πλαίσιο εφαρμογής της εθνογραφικής μεθόδου ως εργαλειακής προσέγγισης για την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, διδακτικών προσεγγίσεων κ.λπ. στην τυπική και την άτυπη εκπαίδευση. Βασικά εννοιολογικά εργαλεία για την προσέγγιση των ζητημάτων αυτών είναι οι έννοιες της ταυτότητας και της ετερότητας, τα γνωστικά μοντέλα, η συσχέτιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την έννοια του πολιτισμού (culture) κ.λπ.

Χρονοδιάγραμμα διδασκαλίας

1^η Ενότητα: Η έννοια της Εθνογραφίας. Ανάμεσα στη θεωρία και τη μέθοδο.

2^η Ενότητα: Τα μεθοδολογικά εργαλεία. Α) Η έννοια της συμμετοχικής παρατήρησης

3^η Ενότητα: Τα μεθοδολογικά εργαλεία. Β) Η συνέντευξη

4^η Ενότητα: Τα μεθοδολογικά εργαλεία. Γ) Το εθνογραφικό ημερολόγιο και η αρχειακή εθνογραφία.

5^η Ενότητα: Εθνογραφία της εκπαίδευσης και εθνογραφία στην εκπαίδευση.

6^η Ενότητα: Εθνογραφία και άτυπες μορφές εκπαίδευσης. Ανασχεδιάζοντας την εκπαιδευτική διαδικασία.

7^η – 8^η Ενότητα: Παραδείγματα – εφαρμογές.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Μικτή (διά ζώσης και εξ αποστάσεως)		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Powerpoint, ηλεκτρονική επικοινωνία, ψηφιοποίηση εμπειρικών δεδομένων, ψηφιοποιημένη εργασία		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	24	
	Άσκηση πεδίου	46	
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	45	
	Συγγραφή εργασίας/-ών	35	
	Σύνολο Μαθήματος	150	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): 100% - Εκπόνηση πρωτότυπης εθνογραφικής εργασίας Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) - Συγκέντρωση και αξιοποίηση εμπειρικού υλικού από την έρευνα πεδίου 35% - Ανάλυση του εμπειρικού υλικού με βάση θεωρητικά σχήματα και μοντέλα 35% - Ποιότητα επιστημονικού λόγου 15% - Επιστημονική τεκμηρίωση (γνώση επιστημονικής τεχνογραφίας) 15%
----------------------------	---

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**Ελληνόγλωσση**

Γκέφου – Μαδιανού Δήμητρα, Πολιτισμός και Εθνογραφία. Από τον Εθνογραφικό Ρεαλισμό στην Πολιτισμική Κριτική, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999.

Γκέφου – Μαδιανού Δήμητρα (Επιμ.), Ανθρωπολογική Θεωρία και Εθνογραφία, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1998.

Δαλκαβούκης, Βασίλης & Γεώργιος Μαυρομμάτης, *Προς μια Εθνογραφία της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης*, Εκδόσεις Κριτική 2023

Δαλκαβούκης Β. – Ι. Μάνος – Χρ. Βέικου (Επιμ.), Ανυποψίαστοι ανθρωπολόγοι, καχύποπτοι φοιτητές. Διδάσκοντας Ανθρωπολογία σ' αυτούς που «δεν τη χρειάζονται», Κριτική, Αθήνα 2010.

Δασκαλάκη, Η., Τσιώλη, Σ. & Γ. Ανδρουλάκης. «Project PRESS: εθνογραφικές προσεγγίσεις της εκπαίδευσης προσφύγων στην Ελλάδα», Τόμος 9, μέρος Α, e-πρακτικά 9ο Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή και Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2017

Δασκαλάκη, Η. «Εκπαίδευση και ανισότητες: μια συγκριτική προσέγγιση των εκπαιδευτικών πρακτικών δύο διαφορετικών τσιγγάνικων πληθυσμών στην Αθήνα». Στο (Επιμ.) Α. Λυδάκη, Ρομά: πρόσωπα πίσω από τα στερεότυπα, Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια, 39-63 2013.

Δασκαλάκη, Η. «Μεθοδολογικά και επιστημολογικά ζητήματα στην επιτόπια έρευνα με «παιδιά»: εθνογραφικές εμπειρίες από έναν καταυλισμό Τσιγγάνων στην Αθήνα». Στο Μ. Πουρκός και Μ. Δαφέρμος (Επιμ.), Ποιοτική έρευνα στην ψυχολογία και την εκπαίδευση: επιστημολογικά, μεθοδολογικά και ηθικά ζητήματα. Αθήνα: Ατραπός, σελ. 487-505 2010.

Δασκαλάκη, Η. «Τσιγγάνοι και σχολείο: προς μια ερμηνευτική αναθεώρηση των εκπαιδευτικών πρακτικών των Τσιγγάνων και των Ρομά στην Ελλάδα». Δοκίμες, Τεύχος 15-16, σελ. 29-60 2010.

Geertz, C. Η Ερμηνεία των πολιτισμών. Αθήνα: Εκδ. Αλεξάνδρεια 2003

Σπυριδάκης, Μ. (Επιμ.), Μετασχηματισμοί του χώρου. Κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις, Νήσος, Αθήνα 2009

Παπαταξιάρχης, Ε. Περιπέτειες της ετερότητας. Η παραγωγή της πολιτισμικής διαφοράς στη σημερινή Ελλάδα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια 2006.

Παπαταξιάρχης Ε. – Θ. Παραδέλλης (Επιμ.), Ανθρωπολογία και Παρελθόν, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993

Bruner, J. Ο πολιτισμός της εκπαίδευσης, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007.

Ξενόγλωσση

Anderson-Levitt K. M. (Επιμ.), Anthropologies of Education. New York: Berghahn Books 2011.

Levinson, B. A. U. & Pollack, M. (Επιμ.). A Companion to the Anthropology of Education. New York: Wiley-Blackwell 2011.

Christensen, P. and A. James Research With Children: Perspectives and Practices. London: Falmer Press 2000.

Daskalaki, I. Gypsies, Childhood and Education in Greece: An Anthropological Study. Lambert Academic Publishing 2018.

Daskalaki, I. & Leivaditi N. "Education and 'Hospitality' in Liminal Locations for Unaccompanied Refugee Youths in Lesbos", Migration & Society: Hospitality and hostility towards migrants: global perspectives, Berghahn Journal, Berghahn Books 2019.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Anthropology and Education Quarterly. The journal of the Council on Anthropology and Education.

<https://www.wiley.com/en-us/Antropology+%26+Education+Quarterly-p-9780JRNL63504>

Μαθήματα Α' κατεύθυνσης:**Άτυπες μη τυπικές και τυπικές μορφές εκπαίδευσης****Α1Υ. Καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης****ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ****(1) ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ - 2 ^{ος} Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Α1Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης: - Δημιουργικές Αλληλεπιδράσεις σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο - Το αντικείμενο ως μέσο εξερεύνησης της δημιουργικότητας και ως σημείο για την αξιοποίηση της δράσης - Συνεργατική μάθηση: θεωρητικό πλαίσιο και εφαρμογή		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Ο/Η φοιτητής/ρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορεί να: Αναγνωρίζει τη δυναμική σχέση δημιουργίας και μάθησης και να αξιολογεί κριτικά εκπαιδευτικά

πλαίσια.

Συνδέσει τη θεωρητική γνώση με προτάσεις και εφαρμογές που ενθαρρύνουν δημιουργικές αλληλεπιδράσεις στην τάξη έχοντας εκτεθεί σε ανάλογες βιωματικές προσεγγίσεις.

Αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν τη συνεργατική μάθηση, τις παιδαγωγικές της διαστάσεις και την αποτελεσματικότητά της για τη σύγχρονη εκπαίδευση.

Σχεδιάζει και να εφαρμόζει στη βάση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών στόχων, σε πλαίσια τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης, συνεργατικά μοντέλα μάθησης για ζευγάρια ή μικρές ομάδες.

Συγκρίνει, να οδηγείται σε συμπεράσματα για τις διαφορές μεταξύ των σύγχρονων και των παραδοσιακών απόψεων αναφορικά με τον ρόλο των συμμετεχόντων στην τάξη.

Αντιλαμβάνεται το ρόλο του εμπυχωτή και τη δυναμική του στην δημιουργία και λειτουργία της ομάδας

Αναγνωρίζει την αξία του «αντικειμένου» ως δείκτη για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και της φαντασίας

Συνθέτει ένα βιωματικό σχέδιο δράσης

Γενικές Ικανότητες

- Μάθηση μέσα από βιωματική εργασία
- Ανάπτυξη της δημιουργικότητας
- Κατανόηση και ερμηνεία των επιστημονικών θεωριών και εννοιών από τον χώρο των επιστημών της εκπαίδευσης
- Μεταφορά των επιστημονικών εννοιών σε χώρους εκπαίδευσης (τυπικής και άτυπης)
- Ανάπτυξη συνεργασίας, γνωστικές αλληλεπιδράσεις και ανάπτυξη αυτονομίας στη διαδικασία της μάθησης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Κριτική σκέψη, ανάπτυξη δεξιότητας συγγραφής και αναστοχασμού

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα δομείται σε τρεις ενότητες:

Η πρώτη ενότητα (8 ώρες) αφορά τις Δημιουργικές Αλληλεπιδράσεις σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο.

Είναι γεγονός ότι το κυρίαρχο εκπαιδευτικό σύστημα υπονομεύει τις συνθήκες που ευνοούν τη δημιουργική ανάπτυξη. Σε πρώτο επίπεδο, η ενότητα αναζητά τους λόγους για τους οποίους η δημιουργική αυτοπεποίθηση και η ανεξάρτητη σκέψη των μαθητών φθίνει, στη διαδρομή από την προσχολική αγωγή έως και τις πανεπιστημιακές σπουδές (Robinson 2011). Διερευνώνται τα εξής θέματα:

- Τι σημαίνει πρακτικά η εισαγωγή του παράγοντα της δημιουργίας στις διδακτικές μεθοδολογίες; Τι σημαίνει συνθέτω, παράγω, μετασχηματίζω; Τι αντίκτυπο έχει ο παράγοντας

της δημιουργίας στην αμοιβαία επιρροή μεταξύ συνομηλίκων; Πώς μπορούν οι σχέσεις να εξελιχθούν σε ένα δυναμικό πλέγμα, ένα πεδίο πειραματισμού όπου προκύπτουν και παράγονται ιδέες και πράγματα;

- Ποια η σχέση δημιουργίας και μάθησης; Σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις υποστηρίζουν ότι «μαθαίνω σημαίνει παίρνω το ρίσκο να κάνω λάθος» (Ροντάρι, Robinson, Claxton). Μπορεί το “λάθος” να αποτελέσει ένα δυνητικό εργαλείο για την καλλιέργεια μιας δια βίου πειραματικής και παιγνιώδους μάθησης;

Σε δεύτερο επίπεδο, οι θεωρητικές προσεγγίσεις συναντούν βιωματικές προσεγγίσεις με κεντρικό άξονα την ενίσχυση της αφηγηματικής φαντασίας και της επινοητικότητας, όσο και την ενθάρρυνση για δημιουργία και μετασχηματισμό σε πλαίσια παιδαγωγικής επικοινωνίας. Η ενότητα προσφέρει δημιουργικές προτάσεις και εφαρμογές που είναι ανοιχτές στην παιδαγωγική ερμηνεία και μπορούν να εφαρμοστούν με διάφορους τρόπους για να καλύψουν τις ανάγκες συγκεκριμένων συμμετεχόντων και περιστάσεων, ενώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

- Βιωματικές προσεγγίσεις: Δημιουργική γραφή για ειδικούς σκοπούς που σχετίζεται άμεσα με το επιστημονικό πεδίο των φοιτητών. Ο ρόλος της «αφηγηματικής φαντασίας» (Nussbaum 2013) στην καλλιέργεια της ενσυναίσθησης.

- Βιωματικές προσεγγίσεις: Συναντήσεις γύρω από την εικόνα. Οργανώνοντας κύκλους συζητήσεων με επίκεντρο την οπτική επικοινωνία και την αμοιβαία κατανόηση. Ο ρόλος της εικόνας, ως δημιουργικού αντικειμένου, στην απεικόνιση και διερεύνηση κοινωνικοπολιτισμικών σχέσεων.

Η δεύτερη ενότητα (έξι ώρες) αφορά το αντικείμενο ως μέσο εξερεύνησης της δημιουργικότητας και ως σημείο για την αξιοποίηση της δράσης. Στόχος του σεμιναρίου είναι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να ενεργοποιηθούν και να δοκιμάσουν τις χρήσεις αντικειμένων στο χώρο, να «παίξουν» με την διαφορετική τους υπόταση (δομή, υφή, μέγεθος) και να σημασιοδοτήσουν την αξία των αντικειμένων αυτών τη δεδομένη στιγμή της χρήσης τους.

Οι φοιτητές θα ενεργοποιηθούν στο:

Πώς αντιλαμβάνονται τα αντικείμενα στο χώρο

Πώς ένα παιχνίδι- αντικείμενο γίνεται εργαλείο-/μέσο της εκπαιδευτικής πρακτικής

Πώς λειτουργεί το αντικείμενο στον αυτοσχεδιασμό

Πώς ένα αντικείμενο γίνεται αφορμή για την οργάνωση μιας θεατρικής εκπαιδευτικής πρακτικής

Η τρίτη ενότητα (δώδεκα ώρες) αφορά τη Συνεργατική μάθηση: θεωρητικό πλαίσιο και εφαρμογή: Ο όρος συνεργατική μάθηση αναφέρεται στη μέθοδο διδασκαλίας, η οποία έχει οργανωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε οι εκπαιδευτικοί στόχοι να υλοποιούνται από μικρές ομάδες

μαθητών που αλληλεπιδρούν. Στη σύγχρονη εκπαιδευτική βιβλιογραφία αναδεικνύονται τόσο η αποτελεσματικότητα της μεθόδου όσο και τα οφέλη για τους μαθητές στην καλλιέργεια ανώτερων νοητικών λειτουργιών, στην κοινωνική συμπεριφορά, στην αποδοχή της διαφορετικότητας κ.α.. Στη διάρκεια των σεμιναρίων θα προσδιορίσουμε την έννοια της συνεργατικής μάθησης, τον τρόπο που αυτή συνδέεται με την αποτελεσματική μάθηση και τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τον μαθητή σήμερα και θα αναλύσουμε βήμα προς βήμα τις διαδικασίες εφαρμογής της σε ομάδες μαθητών σε πλαίσια τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.

1^η υποενότητα

Συνεργατική μάθηση: εννοιολόγηση του όρου και χαρακτηριστικά που την προσδιορίζουν, παιδαγωγικές διαστάσεις και αποτελεσματικότητα για τη σύγχρονη εκπαίδευση.

2^η υποενότητα

Ζητήματα εφαρμογής της συνεργατικής μάθησης: σχεδιασμός των εκπαιδευτικών στόχων, χωρισμός των ομάδων, δημιουργία θετικής αλληλεξάρτησης, διασφάλιση της συνεισφοράς όλων των μελών στην ομαδική εργασία, αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας.

3^η υποενότητα

Πρακτική εφαρμογή: οι φοιτητές καλούνται να μελετήσουν τη σχετική βιβλιογραφία (δίδεται επιλεγμένο υλικό στην τάξη για τον σκοπό αυτό) και να προετοιμάσουν σε μικρές ομάδες ένα παράδειγμα εφαρμογής της συνεργατικής μάθησης.

4^η υποενότητα

Πρακτική εφαρμογή: οι ομάδες των φοιτητών καλούνται να παρουσιάσουν στην τάξη αναλυτικά το παράδειγμα εφαρμογής της συνεργατικής μάθησης που σχεδίασαν. Ακολουθεί συζήτηση και σχολιασμός για την κάθε εφαρμογή που παρουσιάστηκε..

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	PowerPoint Email		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	10	
	Εργαστηριακή άσκηση	16	
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	40	
	Συγγραφή εργασίας/-ών	50	

	Αυτόνομη μελέτη	34	
	Σύνολο Μαθήματος	150	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Α) Δημιουργικές Αλληλεπιδράσεις σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Υποχρεωτική γραπτή εργασία (100%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) • Περιεχόμενο (50%) • Δομή (20%) • Βιβλιογραφία (10%) • Κριτική σκέψη (10%) • Γραπτός λόγος (10%) Β) Το αντικείμενο ως μέσο εξερεύνησης της δημιουργικότητας και ως σημείο για την αξιοποίηση της δράσης Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): Ομαδική προφορική εργασία (100%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) • Δομή (50%) • Περιεχόμενο- Παρουσίαση (50%) Γ) Συνεργατική μάθηση: θεωρητικό πλαίσιο και εφαρμογή Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Υποχρεωτική γραπτή εργασία (100%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) • Περιεχόμενο (50%) • Δομή (20%) • Βιβλιογραφία (10%) • Κριτική σκέψη (10%) • Γραπτός λόγος (10%)
----------------------------	---

(3) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α) Δημιουργικές Αλληλεπιδράσεις σε Εκπαιδευτικό Πλαίσιο

Βακάλη Α., Ζωγράφου- Τσαντάκη Μ., Κωτόπουλος Τ., (2013). Η δημιουργική γραφή στο νηπιαγωγείο. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Claxton G. (2012). *The Virtues Of Uncertainty: A Solid Education For The Learning Age*. Published by Aeon Ανακτήθηκε 08/09/2021 από <https://aeon.co/essays/a-life-of-tests-is-no-preparation-for-the-tests-of-life>

Hall, S. (ed.), (1997). *Representation, Cultural Representations and Signifying Practices*. London: SAGE & The Open University.

Harper D. (2002) *Talking about pictures: A case for photo elicitation*, *Visual Studies*, 17:1, 13-26, DOI: 10.1080/14725860220137345

Κοψιδά-Βρεττού Π. (2019) *Το παιδί και η φύση του. Προς μια ποιητική παιδαγωγική*, Αθήνα: εκδόσεις Γρηγόρη.

Lucas B., Claxton G. and Spencer E. (2012) *Progression in Creativity: Developing new forms of*

- assessment. Centre for Real-World Learning, The University of Winchester, England.
- Νικολαΐδου Σ. (επιμ.), (2016). Η Δημιουργική Γραφή στο Σχολείο. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Nussbaum, M. (2013). Όχι για το κέρδος. Οι ανθρωπιστικές σπουδές προάγουν τη δημοκρατία. Μτφ. Χρηστίδης Γ, Αθήνα: Κριτική
- Robinson K. (2011). Άλλη λογική. Για μια επανάσταση δημιουργικότητας. Μτφ. Αργυριάδης Β., Αθήνα: Εν πλώ.
- Sontag, S., (1993). Περί φωτογραφίας. μτφ. Ηρακλής Παπαϊωάννου, Αθήνα: Εκδόσεις Φωτογράφος.
- Β) Το αντικείμενο ως μέσο εξερεύνησης της δημιουργικότητας και ως σημείο για την αξιοποίηση της δράσης**
- Γιάνναρης, Γ. (2001). Θεατρική Αγωγή και Παιχνίδι. Αθήνα: εκδόσεις Γρηγόρη
- Χατζίκου, Ε. (2005). Αυτοσχεδιάζοντας. Αθήνα: εκδόσεις Ντουντουμή
- Καραδημητρίου Κ., Λαντζουράκη Μ., Ζάραγκας Χ. (2021). Παιχνίδια – Αντικείμενα. Παιδαγωγικές διαστάσεις και Εφαρμογές σε Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα, Αθήνα: Gutenberg.
- Γ) Συνεργατική μάθηση: θεωρητικό πλαίσιο και εφαρμογή**
- Barkley, E. F., Cross, K. P., & Major, C. H. (2014). Collaborative learning techniques: A handbook for college faculty. John Wiley & Sons.
- Hmelo-Silver, C. E. (2013). The international handbook of collaborative learning. Routledge.
- Johnson, D. W. (1994). Cooperative learning in the classroom. Association for Supervision and Curriculum Development, 1250 N. Pitt St., Alexandria, VA 22314.
- Johnson D., & Johnson R. (1994). Learning Together and Alone, Allyn and Bacon.
- Jolliffe, W. (2007). Cooperative learning in the classroom: Putting it into practice. Sage.
- Κακανά, Δ. (2008). Η Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση, εκδ. Κυριακίδη.
- Ματσαγγούρας, Η. (2008). Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση, εκδ. Γρηγόρης.
- Ματσαγγούρας, Η. (2007). Στρατηγικές Διδασκαλίας, τ. Β, εκδ. Gutenberg.
- Panitz, T. (1999). Collaborative versus Cooperative Learning: A Comparison of the Two Concepts Which Will Help Us Understand the Underlying Nature of Interactive Learning. (ERIC Number: ED448443)
- Slavin, R. E. (2012). Classroom applications of cooperative learning. American Psychological Association.
- Slavin, R. E. (1995). Cooperative Learning Theory, Research and Practice. (2nd ed.) Boston: Allyn & Bacon.

A2 Υ Κοινωνικο-πολιτισμικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης και της μάθησης

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
-------	----------------------

ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A2 Y	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	X		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04235/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος <u>θα μπορούν</u>: - να διακρίνουν τις βασικές θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που έχουν προταθεί για την μελέτη της ανάπτυξης και της μάθησης. - να περιγράψουν τις ποικίλες αναπτυξιακές θεωρίες και να διακρίνουν αυτές που δίνουν έμφαση σε κοινωνικο-πολιτισμικούς παράγοντες. - να προσεγγίσουν κριτικά τις κοινωνικο-πολιτισμικές θεωρίες, καθώς και να εντοπίσουν τις μεταξύ τους σχέσεις, ομοιότητες και διαφορές. - να συζητήσουν τις προεκτάσεις των εν λόγω προσεγγίσεων στην εκπαίδευση, καθώς και να προτείνουν πιθανές εφαρμογές τους στην εκπαιδευτική πράξη. - να αντλήσουν αυτόνομα πληροφορίες σχετικά με πρόσφατα εμπειρικά δεδομένα και να τις παρουσιάσουν με τρόπο συνοπτικό, συνεκτικό και τεκμηριωμένο.
Γενικές Ικανότητες
- Κατανόηση και ερμηνεία των επιστημονικών θεωριών και εννοιών από τον χώρο της ψυχολογίας - Μεταφορά των εννοιών στο πεδίο της προσχολικής εκπαίδευσης - Κατανόηση των ποικίλων παραγόντων που συνδιαμορφώνουν την αναπτυξιακή και μαθησιακή πορεία - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε αντίθεση με τις κλασικές θεωρίες γνωστικής ανάπτυξης οι οποίες εστίαζαν, ως επί το πλείστον, σε εσωτερικές διεργασίες μάθησης, πιο σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις εκλαμβάνουν την ανάπτυξη ως μία σύνθετη δυναμική διεργασία άρρηκτα συνδεδεμένη με το πλαίσιο ή περιβάλλον (διαπροσωπικό, κοινωνικό, πολιτισμικό, γλωσσικό, κλπ) με το οποίο αλληλεπιδρά καθημερινά το παιδί. Προτείνουν πως η ανάπτυξη μπορεί να μελετηθεί και να ερμηνευθεί μόνο ως αναπόσπαστο μέρος του πολυσύνθετου πλαισίου αυτού.
--

Με αφετηρία τη θεωρία του Vygotsky και με αναφορές σε πιο σύγχρονα 'παραδείγματα' (π.χ. θεωρία της έμφυτης διυποκειμενικότητας, θεωρία της δραστηριότητας, θεωρία των δυναμικών συστημάτων και της οικοσυστημικής προσέγγισης της ανάπτυξης), το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση και κριτική συζήτηση των θεωρητικών προσεγγίσεων που δίνουν έμφαση στον ρόλο της αλληλεπίδρασης, των διαπροσωπικών σχέσεων, του κοινωνικού περιβάλλοντος και του εκάστοτε πολιτισμικού πλαισίου μέσα στο οποίο μεγαλώνει το παιδί. Πρόκειται για θεωρητικές προτάσεις στα πλαίσια των οποίων η ανάδυση των γνωστικών ικανοτήτων και η μάθηση λαμβάνουν χώρα με τρόπο πάντα συνεργατικό και πολυδιάστατο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	PowerPoint Ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης eclass, Email												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Ατομική μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>51</td></tr> <tr> <td>Συγγραφή δοκιμίου</td><td>40</td></tr> <tr> <td>Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>150</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	Διαλέξεις	39	Ατομική μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	51	Συγγραφή δοκιμίου	40	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	20	Σύνολο Μαθήματος	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)												
Διαλέξεις	39												
Ατομική μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	51												
Συγγραφή δοκιμίου	40												
Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	20												
Σύνολο Μαθήματος	150												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: <i>Ελληνικά</i> Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): ▪ Γραπτό δοκίμιο – 3.000 λέξεις (70%) ▪ Προφορική παρουσίαση / ανάπτυξη θεματικής (30%) Κάθε φοιτητής πρέπει να εξεταστεί με επιτυχία και στις δύο φάσεις της αξιολόγησης. 1. Προφορική παρουσίαση (30%) Κάθε φοιτητής πραγματοποιεί μία παρουσίαση (περίπου 20-25 λεπτών) μίας θεματικής περιοχής της επιλογής του. Ακολουθούν ερωτήσεις και συζήτηση επί της παρουσίασης. Δύο ή τρεις φοιτητές μπορούν να δουλέψουν στην ίδια θεματική περιοχή επιλέγοντας ο καθένας μία διαφορετική διάσταση του θέματος, στην οποία θα εμβαθύνει. Στην περίπτωση αυτή, οι εργασίες θα παρουσιαστούν μαζί, εν είδη συμποσίου. Το εποπτικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη της ενότητας (διαφάνειες, βίντεο, κτλ) παραδίδεται στον διδάσκοντα, στο τέλος του εξαμήνου. Κριτήρια αξιολόγησης (%) ▪ Περιεχόμενο: κατάλληλη επιλογή πληροφοριών, χρήση ορολογίας, συνάφεια με το θέμα (25%) ▪ Κριτική σκέψη: Αξιολόγηση, συνθετική προσέγγιση (25%) ▪ Οργάνωση, δομή και συνοχή παρουσίασης (20%) ▪ Γλώσσα: σαφήνεια, χρήση προφορικού επιστημονικού λόγου												

	(15%) ▪ Υλικό παρουσίασης: κατάλληλη διαμόρφωση διαφανειών, κλπ. (15%) 2. Γραπτό δοκίμιο (70%) Έκταση εργασίας: 3.000 – 4.000 λέξεις (±10%) Βιβλιογραφική επισκόπηση ενός συγκεκριμένου θέματος εντός της θεματικής περιοχής που επέλεξε ο κάθε φοιτητής Κριτήρια αξιολόγησης (%) ▪ Περιεχόμενο: Ακρίβεια και πληρότητα πληροφοριών, κατάλληλη χρήση ορολογίας, συνάφεια με το θέμα (35%) ▪ Κριτική σκέψη – Αξιολόγηση: ερμηνεία του θέματος, επαρκής τεκμηρίωση των θέσεων, κατάλληλη επιχειρηματολογία, συνθετική ή αναλυτική προσέγγιση (35%) ▪ Οργάνωση, δομή και συνοχή δοκιμίου (10%) ▪ Γλώσσα: σαφήνεια, έκφραση, χρήση επιστημονικού λόγου (10%) ▪ Βιβλιογραφία: Επάρκεια βιβλιογραφικών αναφορών, κατάλληλη χρήση, αυτόνομη ανεύρεση πηγών, χρήση οδηγιών APA (10%)
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bakhurst, D. and Shanker, S.G. (2001). Jerome Bruner: Language, Culture and Self. SAGE Publications.

Bruner, J. (1990). Acts of meaning: Four lectures on mind and culture. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Bruner, J. (2006). In Search of Pedagogy, Volume I: The selected works of Jerome S. Bruner. Routledge

Engeström et al. (1999) Perspectives on Activity Theory. Cambridge University Press.

Gauvain M. (2000). The Social Context of Cognitive Development (Guilford Series on Social and Emotional Development). Guilford Press

Kozulin et al. (2003). Vygotsky's educational theory in Cultural context. Cambridge University Press.

Rogoff B. (1991). Apprenticeship in Thinking: Cognitive Development in Social Context. Oxford University Press

Rogoff B. (2003). The Cultural Nature of Human Development. Oxford University Press.

Rogoff, B. & Chavajay P. (1995). What's become of research on the cultural basis of cognitive development? American Psychologist, vol. 50, n° 10, p. 859-877.

Rogoff B. et al. (2006). Children's development of cultural repertoires through participation in everyday routines and practices. In J. Grusec & P. Hastings (eds.), Handbook of Socialization. New York : Guilford

Tomasello (1999) The cultural origins of human cognition. Harvard University Press.

Valsiner, J. and Rosa, A. (2007). The Cambridge Handbook of Sociocultural Psychology. Cambridge University Press

Vygotsky, L. S. (1978). Mind in society: The development of higher psychological processes. (M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner, & E. Souberman, Eds.). Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Vygotsky, L. S. (1986). Thought and Language. MIT Press

Wertsch (1985). Vygotsky and the Social Formation of Mind. Harvard University Press.

Κουγιουμουτζάκης, Γ., Μαρκοδημητράκη, Μ. & Κοκκινάκη, Θ. (2007). Η Θεωρία της Έμφυτης Δυσποκειμενικότητας του Colwyn Trevarthen. Βασικές Αρχές. Στο Στ. Χριστογιώργος (Επιμ.), Θέματα Ψυχοδυναμικής και Ψυχοκοινωνικής Παιδοψυχιατρικής. Αφιέρωμα στον καθηγητή Γ. Τσιάντη (σσ. 489-523). Αθήνα: Καστανιώτης.

Παπαδοπούλου Κ. (2009). Η Ζώνη Εγγύτερης Ανάπτυξης στη Θεωρία του L.S. Vygotsky. Αθήνα: Gutenberg.

Πετρογιάννης, Κ. (2003). Η μελέτη της ανθρώπινης ανάπτυξης: οικοσυστημική προσέγγιση. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

Α3Ε. Ειδικά θέματα και εφαρμογές

-Παρεμβάσεις σε παιδιά με χρόνια ασθένεια
-Συνεργατικές μορφές εκπαίδευσης σε μαθητές
με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**(1) ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ - 2 ^{ος} Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Α3Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ: Α)ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΑ Β) ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΑ		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	30 το εξάμηνο	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Χ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Α) ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ: ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΑ Οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να: 1) περιγράψουν και αναγνωρίσουν τις στάσεις των μαθητών απέναντι στη χρόνια ασθένεια

ανάλογα με την ηλικία τους,

2) προλαμβάνουν αλλά και να χειρίζονται με σωστό τρόπο τις αδυναμίες των μαθητών να αντιμετωπίσουν με επιτυχία δύσκολες καταστάσεις στη ζωή τους όπως αυτή της χρόνιας ασθένειας,

3) διακρίνουν παράγοντες που σχετίζονται με την ομαλή ή μη προσαρμογή στη χρόνια ασθένεια του παιδιού.

4) προτείνουν, αξιολογούν και υποστηρίζουν παρεμβάσεις σε παιδιά με χρόνια ασθένεια.

Β) ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ: ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

1) αναγνωρίζουν τη φύση και τα χαρακτηριστικά των παιδιών με ειδικές μαθησιακές ανάγκες και αναπηρία.

2) αναφέρουν πληροφορίες για το είδος της εκπαιδευτικής παρέμβασης και των στρατηγικών που μπορούν να εφαρμόσουν προκειμένου να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά ζητήματα που ανακύπτουν αναφορικά με την εκπαίδευση παιδιών με ειδικές μαθησιακές ανάγκες και αναπηρία.

3) εξηγούν μεθόδους συνεργασίας με γονείς παιδιών που αντιμετωπίζουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία.

4) προτείνουν, να αξιολογούν και να υποστηρίζουν παρεμβάσεις σε παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία.

Γενικές Ικανότητες

Α) ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ: ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

- Κατανόηση και ερμηνεία των επιστημονικών θεωριών και εννοιών από τον χώρο της ψυχολογίας της υγείας,
- Μεταφορά των επιστημονικών εννοιών σε χώρους εκπαίδευσης παιδιών προσχολικής ηλικίας,
- Αξιολόγηση πρακτικών και εφαρμογή καλών πρακτικών και μεθόδων με σημείο αναφοράς την ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού με χρόνια ασθένεια.

Β) ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ: ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- Αναγνώριση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών και αναπηριών
- Καταγραφή και ανάλυση της συμπεριφοράς παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- Προαγωγή δημιουργικών πρακτικών και μεθόδων υποστήριξης παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία.
- Αξιολόγηση πρακτικών και εφαρμογή μεθόδων για στρατηγικές παρέμβασης σε παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**Α) ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ: ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΑ**

Σκοπός αυτής της ενότητας είναι να παρουσιάσει το πλαίσιο αντιμετώπισης παιδιών με χρόνια ασθένεια καθώς και τις ενδεδειγμένες πρακτικές. Θέματα που μελετώνται, αναλύονται και συζητούνται αποτελούν, μεταξύ άλλων: η αντίληψη της χρόνιας ασθένειας από το παιδί, η σχέση των αναπτυξιακών έργων με τη χρόνια ασθένεια, οι επιπτώσεις της στην οικογένεια, η αντιμετώπιση της καταληκτικής ασθένειας, προτεινόμενες ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις, παραδείγματα προγραμμάτων παρέμβασης για παιδιά και γονείς.

Β) ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ: ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Σκοπός της ενότητας είναι να παρουσιάσει τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες παιδιών και τρόπους στήριξης και εκπαίδευσής τους. Θα αναλυθούν η φύση και τα χαρακτηριστικά παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, και συγκεκριμένα με προβλήματα προσαρμογής, ΔΕΠ-Υ, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές και διαταραχές νοητικού δυναμικού. Ακόμη θα παρουσιαστούν στρατηγικές και θα περιγραφούν παρεμβάσεις για την υποστήριξη και την εκπαίδευση παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία. Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει σε ζητήματα που αφορούν συνεργατικές μορφές εκπαίδευσης μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών για τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	PowerPoint Ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης eclass, Ηλεκτρονική Επικοινωνία (Email)		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	39	
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	36	
	Συγγραφή εργασίας/-ών	40	
	Αυτόνομη μελέτη	35	
	Σύνολο Μαθήματος	150	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: <i>Ελληνικά</i> Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %):
----------------------------	--

	Παρουσίαση εργασίας για τη χρόνια ασθένεια παιδιών με τη μορφή αναρτημένης ανακοίνωσης συνεδριακού τύπου (poster) (100%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) ▪ Περιεχόμενο: ακρίβεια και πληρότητα υλικού της παρουσίασης, κατάλληλη χρήση ορολογίας, συνάφεια με το θέμα. (30-40%) ▪ Κριτική σκέψη – Αξιολόγηση: ερμηνεία του θέματος, επαρκής τεκμηρίωση των θέσεων, κατάλληλη επιχειρηματολογία, συνθετική ή αναλυτική προσέγγιση (30%) ▪ Δομή: Οργάνωση / δομή/συνοχή εργασίας (10%) ▪ Γλώσσα / έκφραση/σαφήνεια (προφορικός και γραπτός λόγος). (10%). ▪ Βιβλιογραφία: Επάρκεια βιβλιογραφικών αναφορών, κατάλληλη χρήση πηγών (10-20%).
--	---

(3) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Allen, P. J., Vessey, J. A. & Schapiro, N.A. (Eds.). (2010). Primary care of the child with a chronic condition (5th ed.). St. Louis, MO: Mosby-Yearbook.
- Αναγνωστόπουλος, Φ., & Καραδήμας, Ε. (Επιμ.) (2008). Υγεία και Ασθένεια: Ψυχολογικές Διεργασίες. Αθήνα: Λιβάνη.
- Anagnostopoulos, F., & Karademas, E. (Eds) (2007). Special Issues in Health Psychology. Athens: Livanis Publications
- DiMatteo, M. R., & Martin, L. R. (2011). Εισαγωγή στην Ψυχολογία της Υγείας (Επιμ. Φ. Αναγνωστόπουλος & Γρ. Ποταμιάνος). Αθήνα: Πεδίο.
- Eiser, C.(1993). Growing up with a chronic disease. The impact on Children and their families. London: Jessica Kingsley Publishers.
- Heward, W. (2009). (Επιμ. Δαβάζογλου, Α., & Κόκκινος, Κ.). Παιδιά με ειδικές ανάγκες: Μία εισαγωγή στην ειδική εκπαίδευση. Αθήνα: Τόπος.
- Κουρκούτας, Η. Ε. (Επιμ.) (2017). Σχολική Συμβουλευτική και Παρεμβάσεις για Παιδιά με Διαταραχές. Αθήνα: Πεδίο.
- Kuh D, Y. Ben-Shlomo. (2004). A Life Course Approach to Chronic Disease Epidemiology (2nd Ed.). Oxford, U.K.: Oxford University Press.
- Λουμάκου, Μ. & Μπρουσκέλη, Β. (2010). Παιδί και Γεγονότα Ζωής. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Μανωλίτσης, Γ. (2013). Αξιολόγηση της Συμπεριφοράς Παιδιών Προσχολικής Ηλικίας: Ανίχνευση Προβλημάτων Συμπεριφοράς στην Τάξη με τον ΚΕΣΠΗ-Α. Αθήνα: Πεδίο.
- Marks, D., Murray, M., Evans, B. & Estacio, E.V. (2011). Health Psychology. Theory-Research-Practice (3rd Ed.). London: Sage Publications.
- Ogden, J. (2004). Ψυχολογία της Υγείας. Αθήνα: Παρισιάνου.
- Παπαδάτου, Δ., & Αναγνωστόπουλος, Φ. (2012). Η Ψυχολογία στο Χώρο της Υγείας. Αθήνα: Παπαζήση.
- Straub, R.O. (2002). Health Psychology. New York: Worth Publishers.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- European Journal of Special Needs Education
- International Journal of Disability, Development and Education
- Journal of Child Health Care

- Journal of Chronic Diseases
- Journal of Family Issues
- Chronic Illness
- Journal of Research in Special Educational Needs

**A4E. Ειδικά θέματα και εφαρμογές: Πρακτικές μουσειακής αγωγής και
φιλαναγνωσίας σε τυπικές και άτυπες ομάδες εκπαίδευσης**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A4E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτικές μουσειακής αγωγής και φιλαναγνωσίας σε τυπικά και άτυπα περιβάλλοντα μάθησης		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	-		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- διακρίνουν διαφορετικές επικοινωνιακές και εκπαιδευτικές θεωρίες και να αναγνωρίζουν την εφαρμογή στοιχείων τους στον χώρο του μουσείου.
- συγκρίνουν διαφορετικές θεωρίες ανάγνωσης που βρίσκουν εφαρμογή στο πεδίο της παιδικής λογοτεχνίας.
- σχεδιάζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες για διαφορετικές ομάδες κοινού.
- χρησιμοποιούν διαφορετικές προσεγγίσεις και μεθόδους αξιολόγησης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.
- διερευνούν το πεδίο της φιλαναγνωσίας, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί στον ευρωπαϊκό χώρο, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα επιτυχημένων πρακτικών εθνικής εμβέλειας.
- σχεδιάζουν και να υλοποιούν διδακτικά σενάρια και ελεύθερες δράσεις φιλαναγνωσίας.
- αναπτύσσουν προγράμματα μουσειακής αγωγής, αξιοποιώντας και δράσεις φιλαναγνωσίας.

Γενικές Ικανότητες

- Κατανόηση και ερμηνεία των επιστημονικών θεωριών και εννοιών από τον χώρο των επιστημών της μουσειολογίας, μουσειοπαιδαγωγικής, θεωρίας και ιστορίας της παιδικής λογοτεχνίας.
- Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση/αυτοαξιολόγηση καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων μουσειακής αγωγής και φιλαναγνωσίας σε τυπικούς, μη τυπικούς και άτυπους χώρους μάθησης.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών σχετικά με τη μουσειοπαιδαγωγική και την παιδική λογοτεχνία, με παράλληλη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εν λόγω μάθημα επιχειρεί να εξοικειώσει τους συμμετέχοντες με πρακτικές, εργαλεία και δράσεις προώθησης της μουσειακής αγωγής και φιλαναγνωσίας σε τυπικές και άτυπες ομάδες μάθησης. Συγκεκριμένα, οι ενότητες που θα αναπτυχθούν περιλαμβάνουν τα εξής θέματα:

Α. Πρακτικές μουσειακής αγωγής (Διδάσκουσα: κ. Γιόφτσαλη)

1. Παρουσίαση και ανάλυση μοντέλων επικοινωνίας και η εφαρμογή τους στο μουσείο.
2. Θεωρίες για την εκπαίδευση: ποιες είναι και πώς έχουν επηρεάσει τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση εκθεμάτων και προγραμμάτων στο μουσείο
3. Ανάπτυξη στρατηγικών μάθησης μέσω αντικειμένων
4. Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε τυπικές ομάδες.

5. Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε άτυπες ομάδες.
6. Μελέτη περίπτωσης σε μουσεία της πόλης.
7. Παρουσίαση Μελέτης περίπτωσης από τους φοιτητές
8. Μουσεία και φιλαναγνωσία (συνδιδασκαλία)

Β. Πρακτικές Φιλαναγνωσίας (Διδάσκουσα κ. Βασιλούδη)

9. Θεωρίες ανάγνωσης λογοτεχνικών κειμένων
10. Το περιβάλλον της φιλαναγνωσίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη
11. Φιλαναγνωσία και αναλυτικό πρόγραμμα στην προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση
12. Σχεδιασμός δράσεων φιλαναγνωσίας: μελέτη παραδειγμάτων
13. Παρουσίαση προγραμμάτων φιλαναγνωσίας με εστίαση στον χώρο του μουσείου

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης (65%) εξ' αποστάσεως (35%)		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Παρουσιάσεις Powerpoint, eclass		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	30	
	Βιωματικό εργαστήριο	9	
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	41	
	Συγγραφή εργασίας/-ών	30	
	Αυτόνομη μελέτη	40	
	Σύνολο Μαθήματος	150	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Γραπτή εργασία (100%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) ▪ Περιεχόμενο: ακρίβεια και πληρότητα απαντήσεων, κατάλληλη χρήση ορολογίας, συνάφεια με το θέμα. (20%) ▪ Κριτική σκέψη – Αξιολόγηση: ερμηνεία του θέματος, επαρκής τεκμηρίωση των θέσεων, κατάλληλη επιχειρηματολογία, συνθετική ή αναλυτική προσέγγιση (30%) ▪ Δομή: Οργάνωση / δομή/συνοχή απάντησης/εργασίας (20%) ▪ Γλώσσα / έκφραση/σαφήνεια (προφορικός ή γραπτός λόγος). (20%) ▪ Βιβλιογραφία: Επάρκεια βιβλιογραφικών αναφορών, κατάλληλη χρήση, αυτόνομη ανεύρεση πηγών. (10%)
----------------------------	--

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**Για τη μουσειακή αγωγή**

- Falk, J.H., & Dierking, L.D. (2000). *Learning from museums: Visitor Experiences and the Making of Meaning*, AltaMira Press, California.
- Hein, G.E. (1998^a). *Learning in the Museum*, Routledge, London and New York.
- Hooper-Greenhill, E. (επιμ.). (1999). *The Educational Role of the Museum*, Leicester Museum Studies Readers, Routledge, London.
- Simon, N. (2010). *The Participatory Museum*. Santa Cruz: Museum 2.0.
- Δάλλκος, Γ. (2000). *Σχολείο και Μουσείο*, Αθήνα, Καστανιώτης.
- Ζαφειράκου, Α. (2000). *Μουσεία και σχολεία: διάλογος και συνεργασίες, αναπαραστάσεις και πρακτικές*, Αθήνα, Δαρδανός-Τυπωθήτω.
- Καλεσοπούλου, Δ. (επιμ.). (2011). *Παιδί και εκπαίδευση στο μουσείο: Θεωρητικές αφετηρίες, παιδαγωγικές, πρακτικές*, Ελληνικό Παιδικό Μουσείο, εκδ. Πατάκη.
- Κόκκινος, Γ. & Αλεξάκη, Ε. (2002). *Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στη Μουσειακή Αγωγή*, Αθήνα, Εκδόσεις Μεταίχμιο.
- Νάκου, Ε. (2001). *Μουσεία: Εμείς, τα Πράγματα και ο Πολιτισμός*, Αθήνα, Νήσος.
- Νικονάνου, Ν. (2010). *Μουσειοπαιδαγωγική: Από τη Θεωρία στην Πράξη*, Αθήνα, Πατάκης.
- Νικονάνου, Ν. (επιμ.) (2015). *Μουσεία και μαθησιακή εμπειρία στον 21ο αιώνα, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα*. Προσβάσιμο στη σελίδα <https://repository.kallipos.gr/pdfviewer/web/viewer.html?file=/bitstream/11419/712/8/NIKONANOY.pdf>
- Οικονόμου, Μ. (2003). *Μουσείο: Αποθήκη ή Ζωντανός Οργανισμός; Μουσειολογικοί Προβληματισμοί και Ζητήματα*. Αθήνα.

Για τη φιλιαναγνωσία

- Cremin, T., Collin, M., Mottram, F., Powell, S. & Safford, K. (2009). "Teachers as readers: building communities of readers". *Literacy*, 43(1), 11–19.
- Lockwood, M. (2008). *Promoting Reading for Pleasure in the Primary School*. London: Sage Publications.
- Osborne, S. (2008). *Reading Connects Handbook*. London: National Literacy Trust.
- Osborne, S., Strong, J. and Torsi, S. (2008). *Reading Connects. Family Involvement Toolkit*. London: National Literacy Trust.
- Αποστολίδου, Β. - Χοντολίδου, Ε., (επιμ.) (1999). *Λογοτεχνία και Εκπαίδευση*, Αθήνα: Τυπωθήτω/Γεώργιος Δαρδανός.
- Αποστολίδου, Β. – Καπλάνη, Β. – Χοντολίδου, Ε. (2000). *Διαβάζοντας λογοτεχνία στο σχολείο... Μια νέα πρόταση διδασκαλίας*, Αθήνα: Τυπωθήτω/Γεώργιος Δαρδανός.
- Αρτζανίδου, Ε., Γουλή, Δ., Γρόσδος, Σ. & Καρακίτσιος, Α. (2011). *Παιχνίδια Φιλιαναγνωσίας και Αναγνωστικές Εμπυχωσεις*, Αθήνα: Gutenberg – Γιώργος και

Κώστας Δαρδανός.

Μπρασέρ, Φ. (2005). *1001 Δραστηριότητες για να Αγαπήσω το Βιβλίο*, Αθήνα:

Μεταίχμιο.

Παπαδάτος, Γ. Σ. (2009). *Παιδικό Βιβλίο και Φιλαναγνωσία: Θεωρητικές Αναφορές και Προσεγγίσεις-Δραστηριότητες*, Αθήνα: Πατάκης.

Παπαδάτος Γ. Σ. (2014). *Το Παιδικό Βιβλίο στην Εκπαίδευση και στην Κοινωνία*. Αθήνα: Παπαδόπουλος.

Παπαντωνάκης, Γ. «*Νέες Τεχνολογίες και (Παιδική) Λογοτεχνία: Μια Νέα Εκδοχή ή ο Θάνατος της (Παιδικής) Λογοτεχνίας*,» προσβάσιμο στην ιστοσελίδα <http://www.rhodes.aegean.gr/ptde/mps/documents/imerida>

Παπαντωνάκης, Γ., Αθανασιάδης, Η., Καπλάνογλου, Μ. και Πολίτης, Δ. (2010). Οι ιδέες των παιδιών για την Παιδική Λογοτεχνία. Αθήνα: Τόπος.

Πολασνιέκ Κ., (1990). *Να Δώσουμε Όρεξη στα Παιδιά για Διάβασμα*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Ροντάρι, Τ. (1994). *Η Γραμματική της Φαντασίας*. Αθήνα: Τεκμήριο.

Σπινκ, Τ. (1990). *Τα Παιδιά ως Αναγνώστες*, Αθήνα: Καστανιώτης.

Χριστοδούλου-Γκλιάου, Ν. (2007). «*Φιλαναγνωσία, Παιδικά έντυπα και Δημιουργικότητα Των Παιδιών*,» *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων* 12, 170-181, προσβάσιμο στην ιστοσελίδα <http://www.pschools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos12/xristodoulou.pdf>

Internet

<http://www.participatorymuseum.org/>

<http://www.familylearningforum.org/>

<http://www.lifelongreaders.org/>

http://www.ekebi.gr/appdata/documents/lesxh_anagnwshs/plhrofories/enxiridio1.pdf

<http://www.readinggroupguides.com/>

http://www.literacytrust.org.uk/assets/0000/0583/Handbook_secondary.pdf

http://www.literacytrust.org.uk/assets/0000/0562/Reading_pleasure_2006.pdf

http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/selidodeiktas_gia_to_lo_gotehnia.pdf

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

MuseumEdu <http://museumedulab.ece.uth.gr/main/el/node/141>

Τετράδια Μουσειολογίας

<http://www.archaiologia.gr/blog/category/%ce%ac%cf%81%ce%b8%cf%81%ce%b1/>

www.keimena.ece.uth.gr

Children's Literature

Children's Literature Association Quarterly

Children's Literature in Education
International Research of Children's Literature
New Review of Children's Literature and Librarianship
The Lion and the Unicorn

Α5Ε. Ειδικά θέματα και εφαρμογές:
Εκπαίδευση μέσα από μουσική και θεατρική δράση

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ - 2 ^{ος} Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαίδευση μέσα από μουσική και θεατρική δράση		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	6	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- 1) Οργανώσουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες και να τις διανθίσουν με μουσική
- 2) Αναγνωρίσουν τη αναγκαιότητα της μουσικής και του ρυθμού σε δραστηριότητες δραματικής έκφρασης
- 3) Βιώσουν την αξία του χρόνου και του χώρου στις καθημερινές δράσεις τους και να τις αποτυπώσουν, εστιάζοντας κάθε φορά στα σημεία όπου κυριαρχεί η δραματική ένταση

Γενικές Ικανότητες
Ανάλυση και σύνθεση της κίνησης και του λόγου με τη χρήση τεχνικών του θεάτρου και της μουσικής Οι εφαρμογές της μουσικής έκφρασης στη δόμηση και δημιουργία καινοτόμων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων Ανάπτυξη δημιουργικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Με βάση την σύζευξη των δύο τεχνών, της μουσικής και του θεάτρου, οι φοιτητές θα προσεγγίσουν μέσα από την θεατρική και τη μουσική τεχνική, τη φύση και τις λειτουργίες της δραματικής και της μουσικής τέχνης. Με παιχνίδια ρόλων, αυτοσχεδιασμό, διδασκαλία μουσικών μοτίβων και τραγουδιών θα γνωρίσουν τον τρόπο διαχείρισης των εκφραστικών τους μέσων, ενώ παράλληλα θα προσπαθήσουν να ενσωματώσουν ήχους και ρυθμούς στις εκπαιδευτικές τους δράσεις. Στόχος, να μπορούν να οργανώσουν ένα θεατρικό δρώμενο χρησιμοποιώντας και συνδυάζοντας δραματικό λόγο, ρυθμό και μουσική. Επιπρόσθετα, σκοπός του θεατρικού μέρος των μαθημάτων η κατανόηση της μεθοδολογίας του θεάτρου και η χρήση αυτής ως θεατρικό εργαλείο για την προσέγγιση, αντίληψη και επίλυση καταστάσεων. Μέσα από αυτοσχεδιασμό, ανάλυση ρόλων και τεχνικές θεάτρου επιδιώκεται η αντίληψη της οργάνωσης του χρόνου, του χώρου και της δομής μιας θεατρικής πράξης. Η διερεύνηση των ηχοχρωμάτων και του ρυθμού του λόγου, η χρήση ηχοτοπίων και μουσικής αποσκοπεί στην ενίσχυση ή αποφόρτιση της δραματικής έντασης των υπό ανάπτυξη θεμάτων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Παρουσιάσεις Powerpoint, email		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	15	
	Διαδραστική μάθηση	70	
	Καλλιτεχνική Δημιουργία	30	
	Μελέτη Βιβλιογραφίας	15	
	Προετοιμασία παρουσίασης	20	
	Σύνολο Μαθήματος	150	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Παρουσίαση δρώμενου (100%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) • Χρήση τεχνικών θεάτρου (30%) • Ενσωμάτωση ρυθμού- μουσικής στη δράση και το λόγο (50%) • Καλλιτεχνική δημιουργία (20%)
----------------------------	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Balme, C. (2012). Εισαγωγή στις θεατρικές σπουδές. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον

Boal, A. (2002). Games for actors and non-actors. London: Routledge

Brooke, P. (1998). Η ανοιχτή πόρτα. Σκέψεις πάνω στην τέχνη και την πρακτική του θεάτρου. Αθήνα: Εκδόσεις Κοαν

Moore, S. (2012). Το σύστημα Στανισλάβσκι. Η επαγγελματική εκπαίδευση του ηθοποιού. Αθήνα: Παρασκήνιο

Βαροπούλου, Ε. (2002). Το ζωντανό θέατρο. Δοκίμιο για τη σύγχρονη σκηνή. Αθήνα: Εκδόσεις Άγρα

Στανισλάβσκι, Κ. (1974). Ένας ηθοποιός δημιουργείται. Αθήνα: Εκδόσεις Γκόνι

Μαθήματα Β' Κατεύθυνσης :

Εκπαίδευση στη διαπολιτισμική ετοιμότητα

Β1Υ. Μελέτη της ετερότητας- διαπολιτισμική ετοιμότητα

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ - 2^{ος} Κύκλος Σπουδών

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	B1Y	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ- ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου, Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι.		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/ALEX04239/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:
Εξηγήσουν τον τρόπο που διαμορφώνονται οι σχέσεις μεταξύ των ομάδων (πολιτισμικών κ.α.) μέσα σε μια σχολική τάξη.
Προτείνουν τρόπου μείωσης της προκατάληψης μέσα σε μια σχολική τάξη.
Αναλύσουν τον τρόπο που τα δικά τους στερεότυπα μπορεί να ενεργούν στον τρόπο επιτέλεσης του εκπαιδευτικού τους έργου.

Γενικές Ικανότητες

Κατανόηση και ερμηνεία των επιστημονικών θεωριών και εννοιών από τον χώρο των επιστημών της εκπαίδευσης
Μεταφορά των επιστημονικών εννοιών σε χώρους εκπαίδευσης παιδιών προσχολικής ηλικίας.
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη των ζητημάτων που μπορεί να προκύψουν σε ένα πολυπολιτισμικό σχολικό πλαίσιο, η θεωρητική κατάρτιση των εκπαιδευτικών και η ενδυνάμωση τους μέσα από βιωματικές διαδικασίες ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις που μπορεί να θέσει ένα τέτοιο περιβάλλον. Στη σειρά των διαλέξεων του μαθήματος αυτό εξετάζονται διαφορετικές μορφές ετερότητας (εθνότητα, φύλο, θρησκεία, γλώσσα) στο πλαίσιο της σχολικής τάξης.

Εξετάζεται ακόμη η ανάπτυξη των προκαταλήψεων στα παιδιά καθώς και κοινωνικο-ψυχολογικές θεωρίες διομαδικών σχέσεων. Έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη της ταυτότητας του «εαυτού» και του «άλλου» μέσα από διαφορετικά θεωρητικά πλαίσια. Επίσης αντικείμενο του

μαθήματος αποτελεί η ανάπτυξη των στερεοτύπων, πως αναπτύσσεται το περιεχόμενο τους, το ρόλο σε γνωστικό επίπεδο στην επεξεργασία των πληροφοριών καθώς και τη σημασία τους για τις σχέσεις μεταξύ των ομάδων. Μελετώνται τεχνικές μείωσης των προκαταλήψεων και άμβλυνσης των στερεοτύπων. Τέλος γίνεται αναφορά σε θεωρίες που αφορούν την πολιτισμική προσαρμογή μειονοτήτων σε νέα πολιτισμικά περιβάλλοντα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Παρουσιάσεις Powerpoint, email			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
		Διαλέξεις	40	
		Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	40	
		Συγγραφή εργασίας/-ών	40	
		Αυτόνομη μελέτη	30	
		Σύνολο Μαθήματος	150	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): - Γραπτή ομαδική εργασία 100% Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) - Περιεχόμενο 40% - Κριτική σκέψη 30% - Δομή-Γλώσσα 10% - Βιβλιογραφία 20%			

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ελληνόγλωσση

Hogg, M. A. & Vaughan, G. M. (2010). Κοινωνική Ψυχολογία. Αθήνα: Gutenberg.

Wetherell, M. (2005). Ταυτότητες, ομάδες και κοινωνικά ζητήματα. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ξενόγλωσση

Brown. R. (2010). Prejudice: Its social psychology. Chichester: Wiley-Blackwell.

Dovidio, J. F., Hewstone, M., Glick, P., & Esses, V. (2010). Handbook of prejudice, stereotyping, and discrimination. Thousand Oaks, CA: Sage.

Jones, J.M., Dovidio, J.F., & Vietze, D.L. (2014). The psychology of diversity: Beyond prejudice and racism. Malden, MA: Wiley Blackwell.

T.D. Nelson. (2005). The psychology of prejudice. Needham Heights, MA, US: Allyn & Bacon.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ψυχολογία, Hellenic Journal of Psychology, European Journal of Social Psychology, Political

Psychology, British Journal of Social Psychology, Journal of Community and Applied Social Psychology, Group Processes and Intergroup Relations, Journal of Social Issues.

Β2Υ. Διδασκαλία της ελληνικής σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ – 2ος Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Β2Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδασκαλία της ελληνικής σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν να:

- αναπτύξουν επίγνωση της σχέσης των θεωριών γλωσσικής κατάκτησης και δι-/πολυγλωσσίας αλλά και των διδακτικών μεθοδολογικών προσεγγίσεων της Γ2.
- σχεδιάζουν διδακτικά σενάρια για τη μικτή πολύγλωσση και πολυπολιτισμική τάξη ή/και για τάξεις Γ2.
- συνθέσουν οι ίδιοι/ιες το δικό τους υλικό ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί.
- επιλέξουν ανάμεσα στους τρόπους και τα εργαλεία αξιολόγησης του γλωσσικού μαθήματος στη Γ2/ΓΠΚ.
- αναπτύξουν επίγνωση της σχέσης της γλωσσικής διαφοροποίησης και της ταυτότητας.
- κατανοούν την πολύπλευρη σχέση μεταξύ γλώσσας και κουλτούρας.
- αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται ζητήματα ανισότητας που προκύπτουν σε εκπαιδευτικό πλαίσιο λόγω της διγλωσσίας.

Γενικές Ικανότητες

Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναζητούν, αναλύουν και να συνθέτουν πληροφορίες, με τη χρήση και των απαραίτητων ψηφιακών τεχνολογιών.
- εργάζονται αυτόνομα αλλά και ομαδικά.
- επιδεικνύουν κοινωνική, επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα και ευαισθησία σε θέματα διδασκαλίας σε πολύγλωσσα και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα, σε θέματα ταυτότητας, φύλου, πολιτισμών κ.ά.
- ασκούν κριτική και αυτοκριτική.
- προάγουν την ελεύθερη, δημιουργική και επαγωγική σκέψη.
- σέβονται τη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα και να αναπτύσσουν τη διαπολιτισμικότητα.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/τους φοιτητές/τριες με τις ιδιαιτερότητες και τις δυνατότητες γύρω από τη διδασκαλία τους ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας και ως γλώσσας καταγωγής/πολιτισμικής κληρονομιάς (heritage language). Ξεκινώντας από τον θεωρητικό προβληματισμό γύρω από τη δι-/πολυγλωσσία και τις γλωσσικές στάσεις απέναντι στις πρώτες γλώσσες και την επίσημη γλώσσα του σχολείου, έμφαση θα δοθεί στο πώς μέσα από στοχευμένες διδακτικές παρεμβάσεις οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διδάξουν την ελληνική σε παιδιά από μειονοτικά, προσφυγικά ή μεταναστευτικά περιβάλλοντα, καλλιεργώντας παράλληλα τον σεβασμό στη γλωσσική και ευρύτερα κοινωνιοπολιτισμική ποικιλότητα σε όλα τα παιδιά.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Μικτός: Δια ζώσης και εξ αποστάσεως		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Power Point, Ανοιχτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι Εργαστηριακή Εκπαίδευση Επικοινωνία με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	30	
	Εργαστηριακή άσκηση	30	
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	40	
	Συγγραφή εργασίας/-ών	50	
	Σύνολο Μαθήματος	150	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %) Μελέτη βιβλιογραφίας (30%)		

	• Συγγραφή διδακτικού σεναρίου για τη διαχείριση της διαφορετικότητας στη τάξη και παρουσίασή της (ομαδική εργασία) (70%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %)
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Ελληνόγλωσση

Ανδρουλάκης, Γ. 2014. Ιδεολογία και πρακτικές κοινωνικής ένταξης και διγλωσσίας: Ανθεκτικοί εκπαιδευτικοί μύθοι και προτάσεις για την αναίρεσή τους. *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα* 34, 73-81 (http://ins.web.auth.gr/images/MEG_PLIRI/MEG_34_73_81.pdf).

Αρχάκης, Α. & Τσάκωνα, Β. 2011. *Ταυτότητες, αφηγήσεις και γλωσσική εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης.

Cummins, J., 1999, *Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση*, Gutenberg.

Γαβριηλίδου, Ζ., Μητσιάκη, Μ., & Φλιάτουρας, Α. 2021. *100 βασικές ενότητες για τη γλωσσολογία*. Αθήνα: Gutenberg.

Γρίβα, Ε. Α. & Στάμου, Α. Γ. 2014. *Ερευνώντας τη διγλωσσία στο σχολικό περιβάλλον: Οπτικές εκπαιδευτικών, μαθητών και μεταναστών γονέων*. Θεσσαλονίκη: Δέσποινα Κυριακίδη.

Κοιλιάρη, Α. 2005. *Πολυγλωσσία και γλωσσική εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.

Μητσιάκη, Μ. (2020). *Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για την ελληνική ως δεύτερη γλώσσα (Προδημοτική, Δημοτική, Μέση Γενική, Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση της Κύπρου)*. ΥΠΠΑΝ, Λευκωσία, Κύπρος. (ηλεκτρονική έκδοση)

http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/analytika_programmata/ellinika_defteri_glossa/ap_analytiko_programma.pdf

Μητσιάκη, Μ. (2020). Συμπληρωματικό πλαίσιο εξέλιξης επιδιώξεων μάθησης για την ελληνική ως δεύτερη γλώσσα στην Προσχολική Εκπαίδευση. ΥΠΠΑΝ, Λευκωσία, Κύπρος. Διαθέσιμο στο:

http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/programmata_spoudon.html

Μητσιάκη, Μ. (2020). *Δείκτες επιτυχίας & επάρκειας - Κύκλοι μαθημάτων για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στη Δημοτική Εκπαίδευση*. ΥΠΠΑΝ, Λευκωσία, Κύπρος. Διαθέσιμο στο:

http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/analytika_programmata/ellinika_defteri_glossa/ap_deiktes_epitychias_eparkeias_dimotiki.pdf

Μητσιάκη, Μ. (2020). *Δείκτες επιτυχίας & επάρκειας - Κύκλοι μαθημάτων για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στη Μέση Εκπαίδευση*. ΥΠΠΑΝ, Λευκωσία, Κύπρος. Διαθέσιμο στο:

http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/analytika_programmata/ellinika_defteri_glossa/ap_deiktes_epitychias_eparkeias_mesi.pdf

- Σελλά-Μάζη Ε., 2000, *Διγλωσσία και κοινωνία*, εκδ. Προσκήνιο.
- Σκούρτου Ε. (επιμ.), 1997, *Θέματα διγλωσσίας και εκπαίδευσης*, εκδ. Νήσος.
- Σκούρτου, Ε., Κούρτη-Καζούλλη, Β., Σελλά-Μάζη, Ε., Χατζηδάκη, Α., Ανδρούσου, Α., Ρεβυθιάδου, Α., & Τσοκαλίδου, Π. 2016. *Διγλωσσία & Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/6346>
- Τριάρχη-Hermann Β., 2000, *Η διγλωσσία στην παιδική ηλικία*, εκδ. Gutenberg.
- Τσιτσιπής, Λ., 2004. *Από τη γλώσσα ως αντικείμενο στη γλώσσα ως πράξη*. Αθήνα: Νήσος.
- Τσιτσιπής, Λ., 1995. *Εισαγωγή στην ανθρωπολογία της γλώσσας: γλώσσα, ιδεολογία, διαλογικότητα και επιτέλεση*, Αθήνα: Gutenberg.

Ξενόγλωσση

- Barton, D. 2009. *Εγγραμματισμός: Εισαγωγή στην οικολογία της γραπτής γλώσσας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Egan-Robertson, A. & D. Bloome (επιμ.), 2001. *Γλώσσα και Πολιτισμός: οι μαθητές/-τριες ως ερευνητές/-τριες*. Μετάφραση: Μ. Καραλή, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Baynham, M. 2002. *Πρακτικές γραμματισμού*. Μετάφραση: Μ. Αραποπούλου. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Beetsman, D. 2001. Trilingual primary education in Europe: Inventory of the provisions for trilingual primary education in minority language communities of the European Union. Mercator-Education, The European Network for regional of minority languages and education, 121 σελίδες (http://www.mercator-research.eu/fileadmin/mercator/publications_pdf/tpee_report.pdf).
- Crawford, J., 1995, *Bilingual Education: History, Politics, Theory and Practice*, Bilingual Education Services.
- Enciso, P. 2011. Storytelling in critical literacy pedagogy: Removing the walls between immigrant and non-immigrant youth. *English Teaching: Practice and Critique* 10 (1), 21-40.
- Garcia O., & Baker C., 1995. *Policy and Practice in Bilingual Education*, Multilingual Matters.
- Kalantzis, M., Cope, B. & the Learning by Design Project Group. 2005. *Learning by Design*. Melbourne: Victorian Schools Innovation Commission, Common Ground Publishing.
- Psaltou A., & Z. Gavriilidou (Eds.), 2015, *Foreign Language Learning Strategy Instruction: A Teacher's Guide*, Saita Publications, <http://www.saitabooks.eu/2015/05/ebook.162.html>
- Saville-Troike, M., & Barto, K. (2017). *Introducing second language acquisition*. Cambridge University Press.
- Swain M., & Lapkin S., 1982, *Evaluating Bilingual Education*, Multilingual Matters.

Β3Ε Εκπαίδευση μειονοτήτων και μεταναστών

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ – 2ος Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Β3 Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εκπαίδευση μειονοτήτων και μεταναστών		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής – Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, θα είναι σε θέση να: 1) ορίσουν τον «ρατσισμό» και τον «εθνικισμό», να παραθέσουν τα βασικά στοιχεία της μειονοτικής σχέσης και να διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ ιστορικών, ιθαγενών και μεταναστευτικών μειονοτήτων, με έμφαση σε ζητήματα που αφορούν την εκπαίδευσή τους. 2) διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ της σχολής σκέψης του «εξελικτικού οικουμενισμού» και αυτής του «πολιτισμικού σχετικισμού», και να εξηγήσουν το πώς κάθε σχολή προσεγγίζει την εκπαίδευση (των πολιτισμικά διαφορετικών μαθητών) 3) παρατηρούν και να σχολιάσουν τη δράση των εμπλεκόμενων φορέων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής 4) Να σχολιάσουν την έννοια του δικαιώματος (ειδικότερα των γλωσσικών και εκπαιδευτικών δικαιωμάτων) και να αναφερθούν αναλυτικά στους όρους και το πλαίσιο απόδοσης και αποστέρησης δικαιωμάτων. 5) αναφέρουν τα βασικά ζητήματα που σχετίζονται με τη διγλωσσία και τη δίγλωσση εκπαίδευση και να παραθέτουν τα βασικά στοιχεία της εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα αναφορικά με την εκπαίδευση παιδιών με διαφορετικό πολιτισμό.

6) αναγνωρίζουν τα βασικά στοιχεία που χρειάζεται να ληφθούν υπ' όψιν κατά το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων εκπαίδευσης για πολιτισμικά διαφορετικούς μαθητές, και ειδικότερα για μετακινούμενους πληθυσμούς.

Γενικές Ικανότητες

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος εκτιμάται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να κατανοούν τις διαφορές που υπάρχουν στα εκπαιδευτικά προτάγματα ιστορικών μειονοτήτων, ιθαγενών πληθυσμών και μεταναστευτικών μειονοτήτων.
- να σκέφτονται κριτικά απέναντι σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με απόδοση ή μη γλωσσικών και εκπαιδευτικών δικαιωμάτων σε πολιτισμικά διαφορετικούς πληθυσμούς.
- να αναλύουν και να ερμηνεύουν θέσεις και επιλογές φορέων που εμπλέκονται σε ζητήματα σχεδιασμού και εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής
- να αναζητούν, να κατανοούν, να αναλύουν και να συνθέτουν πληροφορίες και δεδομένα που αφορούν σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αναφέρονται σε μειονοτικούς και μεταναστευτικούς πληθυσμούς.
- να σχεδιάζουν, εφαρμόζουν και αξιολογούν μικρά προγράμματα εκπαίδευσης μειονοτικών και μεταναστευτικών πληθυσμών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πρώτο μέρος του μαθήματος γίνεται μια εκτενής παρουσίαση των λειτουργιών και του ρόλου της δημόσιας εκπαίδευσης στα πλαίσια του έθνους κράτους. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στον ομοιογενοποιητικό ρόλο της εκπαίδευσης αναφορικά με την κουλτούρα και την εθνική ταυτότητα, καθώς και στα ζητήματα που ανακύπτουν κατά την μετάβαση από νεωτερικά/εθνικά σε μετανεωτερικά/μεταεθνικά σχήματα οργάνωσης της κοινωνίας και την επιρροή που έχει αυτό στην εκπαίδευση. Το πρώτο μέρος κλείνει με μια εκτενή αναφορά στην εκπαιδευτική πολιτική και στους τρόπους διαμόρφωσή της.

Το δεύτερο μέρος του μαθήματος ξεκινά με μια αναφορά στα μειονοτικά δικαιώματα με έμφαση στα γλωσσικά και εκπαιδευτικά δικαιώματα στην Ευρώπη, και μετά από μια μικρή αναφορά στα είδη των μειονοτήτων και στη μειονοτική σχέση, προχωρά στη παρουσίαση των ιστορικών και γλωσσικών μειονοτήτων στην Ελλάδα και στη μελέτη των ζητημάτων που σχετίζονται με την εκπαίδευσή τους.

Στο τρίτο μέρος του μαθήματος γίνεται μια εκτενής παρουσίαση και σχολιασμός των μεγάλων προγραμμάτων που αναπτύχθηκαν στην Ελλάδα από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 (Εκπαίδευση Τσιγγανοπαίδων, Εκπαίδευση Μουσουλμάνοπαίδων, Εκπαίδευση Μεταναστών, Παλιννοστούντων και Ελληνοπαίδων εξωτερικού).

Στο τέταρτο μέρος γίνεται, κατ' αρχάς, παρουσίαση των δίγλωσσων εκπαιδευτικών προγραμμάτων που υπάρχουν στην Ευρώπη για παιδιά ιστορικών μειονοτήτων, και στη συνέχεια, παρουσίαση του ζητήματος της εκπαίδευσης παιδιών μεταναστών, με έμφαση στο ζήτημα του προφίλ των μεταναστών/μετακινούμενων πληθυσμών στην Ελλάδα κατά δεκαετία

1990 αλλά και σήμερα (transit migration), των εκπαιδευτικών αναγκών τους, της εκ περιτροπής φοίτησης, και του σχεδιασμού και αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων για παιδιά μετανάστες.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Power Point Presentations		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	30	
	Σεμινάρια	14	
	Φροντιστήρια	6	
	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	30	
	Συγγραφή εργασίας/-ών	70	
	Σύνολο Μαθήματος	150	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: <i>Ελληνικά</i> Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %) • Συγγραφή εργασίας (100%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) λογικός σχεδιασμός και οργάνωση (σχέδιο, σαφήνεια και ποιότητα έκφρασης, καταλληλότητα των μεθόδων) (35%) - κριτική αξιοποίηση χρήση των πηγών (10%) - σαφής παρουσίαση στόχων και σχετική επιλογή περιεχομένου (20%) - τήρηση των συμβάσεων του ακαδημαϊκού λόγου, συμπεριλαμβανομένων βιβλιογραφικών πληροφοριών (15%) - διατύπωση, με συστηματικό τρόπο, της σκέψης και του επιχειρήματος (20%)
---------------------	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Arendt, H, Agamben, G, Travrso, E, 2015, Εμείς οι πρόσφυγες: Αθήνα: Εκδόσεις του εικοστού πρώτου
- Ανδρούσου, Α. & Ασκούνη Ν. (επιμ.), 2011, Πολιτισμική ετερότητα και ανθρώπινα δικαιώματα. Προκλήσεις για την εκπαίδευση. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Ασημάκη, Α., Κουστουράκης, Γ., Καμαριανός, Ι., «Οι έννοιες της νεωτερικότητας και της μετανεωτερικότητας και η σχέση τους με τη γνώση: μια κοινωνιολογική προσέγγιση», Το βήμα των κοινωνικών επιστημών, τ. ΙΕ (2011), τευχ. 60, σ. 99-120.
- Ασκούνη Ν., «Μειονότητες και εκπαίδευση: πολιτισμικές διαφορές και ταξικές ανισότητες»

Σύγχρονα Θέματα 124 (2015), σ. 25-32.

- Ασκούνη Ν., «Εθνοκεντρισμός και πολυπολιτισμικότητα: η αναζήτηση ενός νέου προσανατολισμού της εκπαίδευσης» στο Εκπαίδευση: πολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες, τόμος β': Εθνοπολιτισμικές διαφορές και εκπαίδευση, Πάτρα 2001.
- Βαΐου Ν., Beckett, S., Βεντούρα, Λ. κ.α, 2017. Τοπικά / 1 γ' Σύνορα/ Όρια. Αθήνα: Νήσος
- Berger, P, Lukman T, . 2003, Η Κοινωνική κατασκευή πραγματικότητας : Μια πραγματεία στην κοινωνιολογία της γνώσης. Αθήνα : Νήσος
- Burke, P, 2009, Τι είναι πολιτισμική ιστορία, Αθήνα: Μεταίχμιο
- Γουβιάς, Δ., Θερνανός, Κ., Εκπαιδευτική πολιτική, Αθήνα 2014.
- Geertz, Cl, 2003, Η ερμηνεία των πολιτισμών, Αθήνα: Αλεξάνδρεια
- Gundara, J, 2012, Διαπολιτισμική Ευρώπη, Αθήνα: Πεδίο
- Εμπειρικός, Λ, Ιωαννίδου, Α, Καραντζόλα, Ε, 2001, Γλωσσική ετερότητα στην Ελλάδα: Οι γλώσσες της μειονότητας της δυτικής Θράκης (τούρκικα-πομάκικα): Τα βλάχικα: Οι σλαβικές διάλεκτοι της Μακεδονίας: Τα αρβανίτικα, Αθήνα: Αλεξάνδρεια - ΚΕΜΟ
- Μααλούφ, Α., 1999, Φονικές ταυτότητες, Αθήνα : Ωκεανός
- Παύλου, Μ, - Χριστόπουλος, Δ, (επιμ.) 2004, Η Ελλάδα της μετανάστευσης: Κοινωνική συμμετοχή, δικαιώματα και ιδιότητα του πολίτη, εκδ. Κριτική - ΚΕΜΟ,
- Παπαταξιάρχης, Ε., 2006, (επιμ.), Περιπέτειες της ετερότητας: η παραγωγή της πολιτισμικής διαφοράς στη σημερινή Ελλάδα. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Παπαχρήστος, Κ., 2011, Διαπολιτισμική εκπαίδευση στο ελληνικό σχολείο, Αθήνα: Ταξιδευτής
- Σκούρτου, Ε, 2011, Η διγλωσσία στο σχολείο. Αθήνα : Gutenberg
- Ταϊήλορ, Τσ., 1997, Πολυπολιτισμικότητα, Αθήνα: Πόλις
- Τσουκαλάς, Κ., Η επινόηση της ετερότητας, Αθήνα 2010.
- Τρουμπέτα, Σ, 2001, Κατασκευάζοντας ταυτότητες για τους μουσουλμάνους της Θράκης: το παράδειγμα των Πομάκων και των Τσιγγάνων, Αθήνα: Κριτική – ΚΕΜΟ
- Τρουμπέτα, Σ, (επιμ) 2008, Οι Ρομά στο σύγχρονο ελληνικό κράτος : Συμβιώσεις, αναιρέσεις, απουσίες, Αθήνα: Κριτική
- Φραγκουδάκη, Α., Δραγώνα, Θ., 1997, "Τι είν' η Πατρίδα μας;" Εθνοκεντρισμός στην Εκπαίδευση, Αθήνα: Αλεξάνδρεια
- Φρυδάκη, Ε., 2009, Η διδασκαλία στην τομή της νεωτερικής και της μετανεωτερικής σκέψης, Αθήνα 2009.
- Χριστόπουλος, Δ, 2002, Η ετερότητα ως σχέση εξουσίας: Όψεις της ελληνικής, βαλκανικής και ευρωπαϊκής εμπειρίας, Αθήνα: Κριτική - ΚΕΜΟ
- Brown, E. L., Gorski, P. C., & Lazaridis, G. (2015). Poverty, Class and Schooling. Global Perspectives on Economic Justice and Educational Equity. US: Information Age Publishing Inc.
- Khosravi, S. (2010). ' Illegal Traveller'. An Auto - Ethnography of Borders. UK & New York: Palgrave Macmillan.

<https://www.mercator-research.eu/en/knowledge-base/regional-dossiers/>

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ελληνόγλωσσα

Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης
Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών

Ξενόγλωσσα

Ethnic and Racial Studies
Intercultural Education
Nations and Nationalism
Race, ethnicity and Education
Theory, Culture and Society

Β4Ε. Αφηγήσεις της διαφορετικότητας: κείμενα και ιδεολογίες

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Β4Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αφηγήσεις της διαφορετικότητας: κείμενα και ιδεολογίες		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος μπορούν να: 1. Κατανοούν την σχέση λογοτεχνικού κειμένου και ιδεολογίας. 2. Γνωρίζουν τι είναι λογοτεχνική αναπαράσταση και τι κοινωνικές αναπαραστάσεις.

3. Αναγνωρίζουν πώς αναπαρίστανται οι έννοιες ταυτότητα – ετερότητα στα λογοτεχνικά κείμενα.
4. Ζυμώνουν τις ιδεολογικές διαστάσεις των λογοτεχνικών αφηγήσεων περί διαφορετικότητας σε εκπαιδευτικά και εμπυχωτικά περιβάλλοντα.

Γενικές Ικανότητες

- Να κατανοεί έννοιες της λογοτεχνικής θεωρίας και να τις εφαρμόζει στην ανάλυση λογοτεχνικών κειμένων.
- Να μεταφέρει έννοιες της λογοτεχνικής θεωρίας σε χώρους εκπαίδευσης και εμπύχωσης παιδιών .
- Να σέβεται την όποιες μορφής διαφορά και να δείχνει την ανάλογη .
- κοινωνική και επαγγελματική υπευθυνότητα και ευαισθησία.
- Να εργάζεται αυτόνομα και ομαδικά.
- Να αναζητά, να αναλύει και να συνθέτει δεδομένα και πληροφορίες, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στις κυρίαρχες εκφάνσεις της διαφορετικότητας (έμφυλη ταυτότητα, αναπηρία, κοινωνική τάξη, γλώσσα, εθνική υπαγωγή, θρησκεία) και στον τρόπο που αυτές αναπαρίστανται στη λογοτεχνία. Εκκινώντας από μια εξέταση των εννοιολογημάτων «ιδεολογία» και «διαφορετικότητα», και της λογοτεχνικής έννοιας της «αναπαράστασης» θα περάσουμε σε αναλύσεις επιλεγμένων λογοτεχνικών κειμένων τόσο της Ελληνικής όσο και της διεθνούς γραμματείας τα οποία διακλαδίζονται σε δύο διαφορετικές κατευθύνσεις: τη λογοτεχνία που απευθύνεται σε παιδιά και αυτή που απευθύνεται σε ενήλικες.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	PowerPoint		
	Email		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Σεμινάρια	100	
	Συγγραφή εργασίας/-ών	30	
	Αυτόνομη μελέτη	20	
	Σύνολο Μαθήματος	150	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά
Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %):

	• Υποχρεωτική γραπτή εργασία (100%) • Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) • Περιεχόμενο (50%) • Δομή (20%) • Βιβλιογραφία (10%) • Κριτική σκέψη (20%) • Γλώσσα
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Αμπατζοπούλου, Φ., Ο Άλλος εν Διωγμώ, Θεμέλιο, 1998

Angenot, M., Bessière, J., Fokkema, D., Kushner, E., (επιμ.), Θεωρία λογοτεχνίας, Αθήνα: Gutenberg, 2010.

Αποστολίδου, Β., Καπλάνη, Β., Χοντολίδου, Ε., επιμ., Διαβάζοντας Λογοτεχνία στο Σχολείο, Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός, 2000

Eagleton, T., Ideology. An introduction, Λονδίνο-Νέα Υόρκη, Verso, 1991.

Κανατσούλη, Μ., Ιδεολογικές διαστάσεις της παιδικής λογοτεχνίας, Τυπωθήτω –Γ. Δαρδανός, 2000

Κωνσταντοπούλου, Χρ., Μαράτου – Αλιμπράντη, Λ., Γερμανός, Δ., Οικονόμου, Θ., «Εμείς» και οι «Άλλοι» : αναφορά στις τάσεις και στα σύμβολα, Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός, 2000

Παπαρούση, Μ., Το σώμα και η διαπραγμάτευση της διαφοράς στη σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2012.

Τζιόβας, Δ. Κουλτούρα και λογοτεχνία. Πολιτισμικές διαθλάσεις και χρονότοποι ιδεών, Αθήνα: Πόλις, 2014.

Φραγκουδάκη, Α., Γλώσσα και Ιδεολογία, Οδυσσέας, 1993

Φραγκουδάκη, Α.- Δραγώνα, Θ., Τι είν' η πατρίδα μας; : εθνοκεντρισμός στην εκπαίδευση, Αλεξάνδρεια, 1997

Χοντολίδου, Ε., Ταυτότητες και λογοτεχνία στο σχολείο. Σειρά: «Κλειδιά και Αντικλειδιά». Πανεπιστήμιο Αθηνών και ΥΠΕΠΘ, 2003

B5E. Μέσα επικοινωνίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ - 2 ^{ος} Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	B5E	ΕΞΑΜΗΝΟ	Β' εξάμηνο

		ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μέσα επικοινωνίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος <u>θα μπορούν να:</u> • Κατανοούν τις έννοιες της πολυπολιτισμικότητας και της διαφορετικότητας • Να αναγνωρίζουν τη σημασία της επικοινωνίας στην ανάδειξη της πολυπολιτισμικότητας • Να αξιοποιούν τα ΜΜΕ και τους περιεχομένους τους στην εκπαιδευτική διαδικασία

Γενικές Ικανότητες
Το μάθημα αποσκοπεί στην κατάρτιση και εκπαίδευση των υποψηφίων με σκοπό να αξιοποιούν με επάρκεια τα διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης (άτυπα, μη τυπικά και τυπικά) στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, στους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα της χώρας, καθώς και άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εκτός αυτής. Ταυτόχρονα το μάθημα αποσκοπεί στην σε βάθος κατάρτιση των επιστημόνων, ώστε αυτοί να καταστούν ικανοί για την παραγωγή νέας γνώσης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μάθημα 1 – Εισαγωγή Εισαγωγή στην προβληματική του μαθήματος. Τι είναι η πολυπολιτισμικότητα, γιατί μιλάμε για κρίση της πολυπολιτισμικότητας, ποιά η σχέση με τα ΜΜΕ και τη δημοσιογραφία. Μάθημα 2 – Θεωρίες του Έθνους και του Εθνικισμού

Τι είναι το έθνος, οι εθνικές ταυτότητες, και τι ο εθνικισμός; Θεωρίες των Anderson, Gellner, Smith κ.α. Τι ρόλο παίζει η παγκοσμιοποίηση;

Μάθημα 3 – Θεωρητικές Προσεγγίσεις στην Πολυπολιτισμικότητα

Ποιες είναι οι κανονιστικές και θεωρητικές προσεγγίσεις στη διαφορετικότητα; Πως οφείλουμε να διαχειριζόμαστε και να αντιμετωπίζουμε τη διαφορετικότητα;

Μάθημα 4 – Θεωρίες των ΜΜΕ και Πολιτισμική Διαφορά

Κοινωνικο-ψυχολογικές προσεγγίσεις: ποιά είναι τα αποτελέσματα των ΜΜΕ στη διαφορετικότητα; Θεωρία των μέσων, πολιτική-οικονομία,

Μάθημα 5 – Παραγωγή-Χρήση των ΜΜΕ και διαφορετικότητα

ΜΜΕ και διαφορετικότητα; Παραγωγή-χρήση των ΜΜΕ

Μάθημα 6 – Τα μέσα της διαφορετικότητας

Μήπως τα μέσα που παράγονται και απευθύνονται σε διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες καλύπτουν τις ελλείψεις των παραδοσιακών ΜΜΕ; Προς μια ταξινόμηση των μέσων της διαφορετικότητας.

Μάθημα 7 – Αναπαραστάσεις της Διαφορετικότητας

Θεωρίες της αναπαράστασης: Αναπαραστάσεις της διαφορετικότητας στα ΜΜΕ; Στερεότυπα, framing, critical discourse analysis, σημειολογία και η παραστατική (performative)

Μάθημα 8 – Αναπαραστάσεις της Διαφορετικότητας II

Μάθημα 9 – Κοινό και Πολυπολιτισμικότητα

Τι κάνουν οι άνθρωποι με τα μέσα; Πρόσληψη των αναπαραστάσεων της διαφορετικότητας. Πολιτισμικό κεφάλαιο και πρόσληψη. Διαφορετικές εθνοφυλετικές ομάδες ως κοινό: πώς αντιλαμβάνονται και προσλαμβάνουν την αναπαράσταση της διαφορετικότητας; Ο ρόλος της ταυτότητας. Το κοινό απαντά: τι κάνει και τι μπορεί να κάνει το κοινό για να απαντήσει σε προβληματικές αναπαραστάσεις της διαφορετικότητας.

Μάθημα 10 – Προωθώντας μια διαφορετική ανάγνωση

Μάθημα 11 – Αναδεικνύοντας τη διαφορετικότητα

Μάθημα 12 – Πολιτική και Πολιτιστική σημασία των ΜΜΕ

Μάθημα 13 – Πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα και περιεχόμενο των ΜΜΕ

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Η παράδοση γίνεται δια ζώσης		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Στο μάθημα γίνεται χρήση ΤΠΕ στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση αλλά και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)	
	Διαλέξεις	39	
	Εργαστηριακή άσκηση	30	
	Άσκηση πεδίου	11	

	Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	20	
	Συγγραφή εργασίας/-ών	50	
	Σύνολο Μαθήματος	150	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: <i>Ελληνικά</i> Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): • Συμμετοχή στο μάθημα 10% • Παρουσιάσεις άρθρων 20% • Μελέτης περίπτωσης 30% • Τελική Εργασία 40% Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) • Αξιοποίηση βιβλιογραφίας 30% • Κριτική αποτίμηση της βιβλιογραφίας 20% • Τρόπος παρουσίασης/Δομή της παρουσίασης και εργασίας 20% • Μεθοδολογία τελικής εργασίας και μελέτης περίπτωσης 30%		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :**

Μαδιανού, Μ., (2009), Έθνος, Ταυτότητες και Τηλεόραση στη Σύγχρονη Ελλάδα, Πατάκης.

Φραγκονικολόπουλος Χ (2005) ΜΜΕ, Κοινωνία και Πολιτική, Εκδόσεις Σιδέρη

D. Buckingham, (2008) Εκπαίδευση και ΜΜΕ, Ελληνικά Γράμματα

Siapera, E., (2010), Cultural Diversity and Global Media, Oxford: Blackwell.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ**ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ****(6) ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ- 2^{ος} Κύκλος Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΠΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ' εξάμηνο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση Α) Εκπαίδευση εμψυχωτών και εκπαιδευτικών: Η συνεργατική προσέγγιση του Lesson Study Β) Σχεδιασμός - εφαρμογή - αξιολόγηση Προγραμμάτων		

	Διαπολιτισμικής εκπαίδευσης Γ) Πρακτική Άσκηση στο πεδίο Δ) Αυτόνομη μελέτη-συγγραφή εργασίας πρακτικής άσκησης		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	30
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΜΠΑ Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ο φοιτητής να μην οφείλει κανένα μάθημα του Π.Μ.Σ. μετά και από την επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου που προηγείται της ΜΠΑ.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	-		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-		

(7) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Ο/Η φοιτητής/ρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορεί να:

σχεδιάσει, υλοποιήσει και αναστοχαστεί συνεργατικά μια εμπυχωτική /- εκπαιδευτική δράση ή πρόγραμμα σε διαφορετικά κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης ακολουθώντας τις φάσεις εφαρμογής του συνεργατικού μοντέλου επαγγελματικής ανάπτυξης Lesson Study,

- αξιοποιήσει στο πλαίσιο της συνεργασίας κατάλληλα τα διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης (άτυπα, μη τυπικά και τυπικά).
- εστιάσει και να αναστοχάζεται κριτικά σε διαστάσεις των εκπαιδευτικών δράσεων και των πλαισίων μέσα στα οποία αυτές υλοποιούνται .
- εφαρμόσει τεχνικές αναπλαισίωσης και αναστοχασμού.
- συμμετέχει σε ομαδικό διάλογο με τους συναδέλφους τους/της παρέχοντας και λαμβάνοντας ανατροφοδότηση για την ανάπτυξή του.
- συγγράψει εργασία στηριζόμενη στην εμπειρία του στην πρακτική άσκηση στο πεδίο

αξιοποιώντας σύγχρονη βιβλιογραφία στον χώρο της τυπική, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

- Μάθηση μέσα από βιωματική εργασία
- Ανάπτυξη της δημιουργικότητας
- Κατανόηση και ερμηνεία των επιστημονικών θεωριών και εννοιών από τον χώρο των επιστημών της εκπαίδευσης
- Μεταφορά των επιστημονικών εννοιών σε χώρους εκπαίδευσης (τυπικής και άτυπης)
- Ανάπτυξη συνεργασίας, γνωστικές αλληλεπιδράσεις και ανάπτυξη αυτονομίας στη διαδικασία της μάθησης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Κριτική σκέψη, ανάπτυξη δεξιότητας συγγραφής και αναστοχασμού
- Σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση και αναστοχασμός εμπνηχωτικών προγραμμάτων, ανάλογα με τις ανάγκες της ομάδας στόχου.
- Εφαρμογή στο πεδίο της συνεργατικής μεθόδου Lesson Study για το σχεδιασμό, υλοποίηση, αξιολόγηση και ανατροφοδότηση εμπνηχωτικών προγραμμάτων.
- Παρέμβαση και προσαρμογή σε ποικίλα κοινωνικά και εκπαιδευτικά πλαίσια, με σκοπό την αποτελεσματική ανταπόκριση στις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες της ομάδας στόχου.

(8) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση αποτελείται από τέσσερις ενότητες (Α,Β,Γ,Δ). Οι δυο πρώτες ενότητες περιλαμβάνουν σεμινάρια, διαλέξεις και βιωματικά εργαστήρια με σκοπό να φέρουν τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε επαφή με εμπψυχωτικές/εκπαιδευτικές δράσεις/παρεμβάσεις, οι οποίες είναι αποτελεσματικές για την εμπύχωση σε σύγχρονα εκπαιδευτικά και εναλλακτικά περιβάλλοντα μάθησης. Η τρίτη ενότητα περιλαμβάνει την εφαρμογή στο πεδίο και η τέταρτη τη μελέτη και συγγραφή της εργασίας από την εφαρμογή στο πεδίο.

Α) Εκπαίδευση εμπψυχωτών και εκπαιδευτικών: συνεργατική προσέγγιση του Lesson Study

Η ενότητα αυτή επιχειρεί να καταδείξει πρακτικές με τις οποίες οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με το βασικό μοντέλο επαγγελματικής ανάπτυξης Lesson Study αλλά και τις προσαρμογές που ενδεχομένως να προκύψουν κατά τη διάρκεια εφαρμογής του ως ένα χρήσιμο εργαλείο για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση προγραμμάτων με εμπψυχωτικό χαρακτήρα. Βασική επιδίωξη του μοντέλου είναι η βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης αλλά και της επαγγελματικής εξέλιξης του εμπψυχωτή και της ομάδας μέσα σε ένα συνεργατικό πλαίσιο σχεδιασμού, υλοποίησης, αξιολόγησης και αναστοχασμού.

Β) Σχεδιασμός – εφαρμογή – αξιολόγηση προγραμμάτων διαπολιτισμικής

Η ενότητα αυτή κινείται στην ευρύτερη περιοχή της εκπαιδευτικής πολιτικής. Σκοπός της, πέρα από την απόκτηση ενός σώματος σχετικών πληροφοριών, είναι η καλλιέργεια αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας και κριτικής σκέψης, και στόχος η συγκρότηση ενός στοιχειώδους σώματος γνώσεων και δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για να προβεί κάποιος στο σχεδιασμό και υλοποίηση μιας διαπολιτισμικής εκπαιδευτικής παρέμβασης, που μπορεί να απευθύνεται σε μια μικρή ή μεγάλη ομάδα μαθητικού πληθυσμού. Κατά την διάρκεια του μαθήματος οι συμμετέχοντες προβαίνουν σε μελέτη περιπτώσεων διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε ευρωπαϊκό, σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο δίνοντας έμφαση:

- Στην ανάλυση της πολιτικής συγκυρίας εντός της οποίας αποφασίζεται και υλοποιείται το πρόγραμμα
- Στην ανάλυση περιεχομένου της «περί διαπολιτισμικότητας» ρητορικής (διακηρύξεις πολιτικών, στελεχών της διοίκησης και σχετική νομοθεσία)
- Στην καταγραφή και ερμηνεία των στάσεων των εμπλεκόμενων μερών (διοίκηση της εκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί, γονείς, μαθητές, τοπικές κοινωνίες κ.λπ.)
- Στον τρόπο εφαρμογής και αξιολόγησης των προγραμμάτων και στα αποτελέσματα που διαπιστώνεται πως έχουν, σε συνάρτηση με τις αρχικές στοχεύσεις.

Ιδιαίτερο χώρο καταλαμβάνει η μελέτη προγραμμάτων δίγλωσσης εκπαίδευσης κυρίως σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η μελέτη προγραμμάτων που επικεντρώνονται σε παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες σε παιδιά Ρομά και σε παιδιά Μουσουλμάνων.

Γ) Πρακτική Άσκηση στο Πεδίο

Η ΜΠΑ διαρκεί είκοσι (20) ώρες και υλοποιείται σε ποικίλους χώρους και φορείς, ιδιωτικούς

και δημόσιους όπως:

- Δημόσια και ιδιωτικά σχολεία και νηπιαγωγεία
- Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
- Παιδιατρικές Κλινικές
- Οικογένειες με παιδιά σε ειδική συνθήκη ανάρρωσης (Homeschooling)
- Μουσεία
- Δήμοι (Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων, Εργαστήρια εικαστικών, Βιβλιοθήκες, Εκπαιδευτικά Πάρκα κ.λ.π.)
- Κατασκηνώσεις
- Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί (Βιβλιοθήκες, Χωριά SOS, Παιγνιοθήκες κλπ.)
- Θεσμικοί και μη θεσμικοί χώροι εκπαίδευσης μεταναστών
- Φυλακές ανηλίκων, Γυναικείες φυλακές
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις (Γιατροί χωρίς σύνορα κλπ.)
- Μ.Μ.Ε. (τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά κανάλια κλπ.)
- Σύλλογοι (αθλητικοί, πολιτιστικοί κλπ.)
- Φορείς και δομές των οποίων η λειτουργία έχει σκοπό τη φιλοξενία ή και την εκπαίδευση ανηλίκων και ενηλίκων (ΚΕ.Θ.Ε.Α., Ορφανοτροφεία, κλπ.).

Δ) Αυτόνομη μελέτη και συγγραφή εργασίας

Στην ενότητα αυτή ο φοιτητής και η φοιτήτρια αφού μελετήσει σχετική βιβλιογραφία θα συγγράψει εργασία που θα αφορά το σχεδιασμό, την υλοποίηση και αναστοχασμό των εμπυχωτικών δράσεων που υλοποίησε κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης στο πεδίο. Συγκεκριμένα η εργασία θα περιλαμβάνει θεωρητική τεκμηρίωση των επιλογών για το σχεδιασμό, υλοποίηση και αξιολόγηση του προγράμματος εμπυχωτικών δράσεων. Επιπλέον ο φοιτητής / η φοιτήτρια θα αναλύσει τις αρχές και τις μεθόδους της κοινωνικοπολιτισμικής εμπύχωσης καθώς και τη μελέτη του σχεδιασμού και εφαρμογής του προγράμματος εμπυχωτικών δράσεων με βάση το μοντέλο επαγγελματικής ανάπτυξης lesson study. Τέλος η εργασία θα περιλαμβάνει γραπτό αναστοχασμό σε όλα τα στάδια (πριν, κατά, μετά) του προγράμματος εμπύχωσης που υλοποίησε ο φοιτητής/φοιτήτρια αξιοποιώντας τις παρατηρήσεις των μελών της ομάδας και του επόπτη.

(9) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Δια ζώσης, Εξ αποστάσεως, κλπ.</i>	A) διαζώσης και εξ αποστάσεως διδασκαλία B) διαζώσης Γ) δια ζώσης Δ) Αυτόνομη μελέτη και συγγραφή εργασίας από τον φοιτητή
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία</i>	ΝΑΙ Power point

με τους φοιτητές		Eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου (σε ώρες)
		Διαλέξεις	30
		Εργαστηριακή άσκηση/βιωματικό εργαστήριο	9
		Κατευθύνσεις	15
		Σχεδιασμός εμπψυχωτικού προγράμματος	100
		Πρακτική άσκηση στο πεδίο (τοποθέτηση)	20
		Αναστοχασμός	40
		Μελέτη/ανάλυση βιβλιογραφίας	150
		Συγγραφή εργασίας/-ών	140
		Καλλιτεχνική δημιουργία	96
		Αυτόνομη μελέτη	150
		Σύνολο Μαθήματος	750

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης (βαρύτητα %): - Γραπτή εργασία (100%) Κριτήρια αξιολόγησης (βαρύτητα %) - Πληρότητα Περιεχομένου (50%) - Δομή (20%) - Επάρκεια βιβλιογραφικών αναφορών, κατάλληλη χρήση, αυτόνομη ανεύρεση πηγών (10%) - Κριτική σκέψη (10%) - Έκφραση/σαφήνεια (γραφτός λόγος) (10%)
---	---

(10) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Boud, D. (2001). Using journal writing to enhance reflective practice. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 90, 9-17. <https://doi.org/10.1002/ace.16>

Boud, D. (2010). *Relocating reflection in the context of practice*. Retrieved December 7, 2020, from:

https://www.researchgate.net/publication/305061053_Relocating_reflection_in_the_context_of_practice

Boud, D., Keogh, R., & Walker, D. (Eds.). (2013). *Reflection: Turning experience into learning*. Routledge.

Γιόφτσαλη Κ. και Πίτσου Χ. (2021). *Αναστοχαστικές προσεγγίσεις σε τυπικά και εναλλακτικά πλαίσια εκπαίδευσης*. Gutenberg.

Coenders, F., & Verhoef, N. (2019). Lesson Study: professional development (PD) for beginning and experienced teachers. *Professional development in education*, 45(2), 217-230.

Denton, D. (2011). Reflection and learning: Characteristics, obstacles, and implications. *Educational Philosophy and Theory*, 43(8), 838-852. https://www.researchgate.net/publication/227664798_Reflection_and_Learning_Characteristics_obstacles_and_implications

Dudley, P. (Ed.). (2014). *Lesson Study: Professional Learning for Our Time*. Routledge.

Dudley, P. (2014a). *Lesson Study: a handbook for teachers and school leaders*. Lesson Study. UK. <http://lessonstudy.co.uk/wp-content/uploads/2012/03/new-handbook-revisedMay14.pdf>

Dudley, P., Xu, H., Vermunt, J. D., & Lang, J. (2019). Empirical evidence of the impact of lesson study on students' achievement, teachers' professional learning and on institutional and system evolution. *European Journal of education*, 54(2), 202-217.

Dumlao, R. P., & Pinatacan, J. R. (2019). From Practice to Writing: Using Reflective Journal Instruction in Enhancing Pre-Service Teachers' Professional Development. *International Journal of Instruction*, 12(4), 459-478.

Λιακοπούλου, Μ. (2012). Θεωρία, πράξη, άρρητες προσωπικές θεωρίες και αναστοχασμός: από την πρακτική άσκηση των υποψηφίων εκπαιδευτικών στην εκπαιδευτική έρευνα δράσης. *Action Research*, 3, 1-20.

http://www.actionresearch.gr/AR/ActionResearch_Vol3/Issue03_01_p01-20.pdf

Myers, J. (2013). Creating reflective practitioners with preservice lesson study.

International Journal of Pedagogies and Learning, 8(1), 1-9.

<https://el.booksc.eu/book/51771485/37d239>

Rock, C., & Wilson, C. (2005). "Improving teaching through lesson study". *Teacher Education Quarterly*, 32(1), 77-92. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ795305.pdf>

Ρεκαλίδου, Γ. (2012). Βελτιώνοντας τη διδασκαλία. Η περίπτωση Lesson Study. *ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ - Θεωρία και Πράξη*, 5, 98-109.

<http://www.pedagogy.gr/images/tefxoi/teuxos5.pdf>

Saito, E. (2012). Strategies to promote lesson study in developing countries.

International Journal of Educational Management, 26(6), 565-576.

[https://www.researchgate.net/publication/241290094 Strategies to promote lesson study in developing countries](https://www.researchgate.net/publication/241290094_Strategies_to_promote_lesson_study_in_developing_countries)

Shimizu, Y., & Kang, H. (2022). Discussing students' thinking and perspectives for improving teaching: An analysis of teachers' reflection in post-lesson discussions in lesson study cycles. *ZDM—Mathematics Education*, 54(2), 419-431

Weber, K. E., Gold, B., Prilop, C. N., & Kleinknecht, M. (2018). Promoting pre-service teachers' professional vision of classroom management during practical school training: Effects of a structured online-and video-based self-reflection and feedback' intervention. *Teaching and Teacher Education*, 76, 39-49.

Zeichner, K. M., & Liston, D. P. (2013). *Reflective teaching: An introduction*. London: Routledge

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κομοτηνή, 14 Μαρτίου 2024

Ο Πρύτανης

ΦΩΤΙΟΣ ΜΑΡΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

* 0 2 0 2 0 8 2 0 7 0 4 2 4 0 0 7 6 *